

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pomoč Finski nujno potrebna

Finci so izgubili doslej v borbah s sovražno premočjo desetino svojih vojakov
Neresnične vesti o posredovanju med Finsko in sovjetsko Rusijo

Helsinki, 12. febr. s. (Reuter). Zunanji minister Tanner je označil včeraj kot popolnoma izmišljena vsa poročila o poskusih posredovanja med sovjetsko Rusijo in Finsko. Dejal je, da imajo take vesti samo namen, da zadržijo dovoz vojnega materiala Finski. Toda pomoč kljub temu prihaja tako v moštvo kakor tudi v materialu in to je za Finsko poročilo, da bo mogla tudi še nadalje kljubovati sovjetskemu napadu, kakor v dosedanjih desetih tednih vojne.

V finskih uradnih krogih poudarjajo, da Finska nujno rabi pomoč, če hoče še nadalje vzdržati pred sovjetskimi napadi. Predvsem je potreben človeški material, ker nimajo Finci nobenih rezerv, s katerimi bi mogli nadomestiti izčrpane čete na fronti. S posebnim zadovoljstvom je bil sprejet sobotni govor predsednika Roosevelta, v katerem je ta obsodil sovjetski napad na Finsko.

Najnovejši podatki pravijo, da je v dosedanjih bojih padlo skupno 25.000 finskih vojakov. Ta izguba je zelo velika, ker tvori desetino vseh vojakov, ki jih imajo Finci na fronti.

Riga, 12. febr. s. (Reuter). Ameriški poslanik v Moskvi Steinhart, ki je dospel semkaj, je zanikal vesti, češ da je njegov prihod v zvezi s posredovanjem v sporu med sovjetsko Rusijo in Finsko. Dejal je, da je obisk popolnoma zasebnega značaja.

Ameriška pomoč

Washington, 12. febr. AA. (Havas). Odbor za pomoč Finski je zbral dosedaj čez en milijon dolarjev. Edvard Waller, ravnatelj odbora za pomoč Finski, je izjavil, da bo plemenitost ameriške javnosti ojuščila industrijo in bančnike v Zedinjenih državah, ki bodo prav tako od svoje strani dali Finski znatno pomoč.

Helsinki, 12. febr. s. (Havas). V finski vojski je sedaj tudi že manjša skupina prostovoljcev iz Zedinjenih držav. Večina služi kot letalci.

Akcija Društva narodov

Bern, 12. febr. AA. (DNB). Tajništvo DN je objavilo odgovore na apel, ki je bil decembra lani po zasedanju DN poslan državam članicam glede pomoči Finski. Iz

tega pregleda se vidi, da Društvo narodov nima več moči, da bi izpeljalo kolektivno akcijo praktične vrednosti. Na ta apel je v celoti odgovorilo 22 držav članic, kar pa ne znaša niti polovice v DN včlanjenih držav. Kar se tiče držav nečlanic, katerim je bil apel poslan, sta se izrazili samo Zedinjene države in Brazilija.

Tajništvo Društva narodov je razložilo, da je več kot polovica odgovorila tako, da njihovega odgovora ne more smatrati pozitivno. Dva odgovora sta bila negativ-

na. Drugi odgovori obstoje iz izjav pristankov in obljub, da se predlagana akcija čim bolj podpre. Argentina je sporočila, da daje Finski na razpolago 50.000 ton žita, južnoafriška zveza pa je izjavila, da je pripravljena Finsko podpreti z letali. Glede vojaške pomoči sta se izjavili samo Francija in Anglija. Končno pravi sporočilo, da veliko število tistih držav, ki soloh niso odgovorile, ne pomeni, da bo svoji strani ne bodo nudile nobene pomoči Finski.

Sovjetski napadi se nadaljujejo

Vas Summa še vedno glavna smer napadov, kjer so sovjeti izgubili že 9.000 mož — Na severnem bojišču ovirajo snežni meteži vojne operacije

Helsinki, 12. febr. s. (Reuter). Sovjetski napadi na Karelijski ozini se še vedno nadaljujejo z velikim številom čet in vojnega materiala. Glavna smer napadov je še vedno vas Summa, kjer hočejo sovjetske čete zavzeti obe železniški progi, ki vodita proti Viborgu. Fronta je tu široka 12 do 14 km. Sovjeti napadajo predvsem na obeh straneh vasi Summa. Vas sama je že popolnoma razdejana. V soboto so sovjetske čete napadle na tem predelu štirikrat, vendar so bile vedno odbite. Ugotovljeno je, da so sovjetske čete, ki v napadih sodelujejo, sestavljene pri Summi iz zelo dobro opremljenih aktivnih vojakov in ne iz rezervistov. Računajo, da so sovjeti doslej v 11 dneh ofenzive pri Summi izgubili že nad 9.000 mož, pa tudi finske izgube so zelo občutne in znašajo isto tako več tisoč mož.

Sovjetsko letalstvo se je pričelo zopet udeleževati ter je v soboto in nedeljo bombardiralo zlasti Viborg. Več civilistov je bilo ubitih.

Na dalnjem severu so vse operacije tako v zraku, kakor tudi na kopnem zastale zaradi snežnih metežev. Sneg je padel pone-

kod poldrugi meter visoko. Mislijo, da so se že začeli običajni februarjski snežni meteži, kar bi pomenilo, da bodo na tem odseku fronte morale biti vojaške operacije za dalj časa ustavljene.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 12. febr. s. (Finska tel. ag.). Vrhovno poveljstvo finske vojske je objavilo včeraj opoldne sledeče poročilo o vojnih operacijah dne 10. t. m.

Na kopnem: Na Karelijski ozini so se nadaljevali sovražni napadi, zlasti na naše postojanke južnozapadno od Summe, kakor tudi vzhodno od Summe in ob reki Taipale. Vsi napadi so bili odbiti. Drugod samo artiljerijsko streljanje. Uničili smo najmanj 5 tankov.

Na severu Ladoškega jezera pri Pitkärantti smo uničili sovražno trensko kolono sestojajo iz 70 voz. Sicer na kopnem v tem odseku samo artiljerijski ogenj in nobenih pehotnih napadov. Pri Ajtojokiju je napadla sovražna kolona, vendar je bila pogrnjena nazaj v svoje izhodišče. Drugod nič novega.

V zraku: Naše letalstvo je izvedlo obrambne in izvidniške polete ter bombardiralo tudi sovražne pozicije. Sovražni letalski napadi so se omejili samo na vojno cono. V mestu Viborg je bilo več oseb ubitih in ranjenih. Po dosedanjih podatkih sta bili dve sovjetski letali sestreljeni.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 12. febr. s. (Reuter). Snočnje sovjetsko vojno poročilo omenja nove sovjetske uspehe na Karelijski ozini. Po artiljerijski pripravi je sovjetska pehota izvršila več uspešnih napadov. Zavzetih je bilo 16 utrjenih finskih postojank, med njimi osem artiljerijskih oporišč.

Finci potrebujejo smuči

Haag, 12. febr. s. (Havas). Finski generalni konzulat je objavil poziv, v katerem prosi za pomoč Finski v smučeh. Pravi, da je bila glavna tovarna smuči na Finskem razdejana, da pa predstavljajo smuči za finsko vojsko posebno nujno potreben material. Finska je pripravljena smuči dobro plačati. Prosi, da gredo pošiljave in inozemstva najprej v Stockholmu.

Švicarski socialisti obsojajo sovjetski napad

Bern, 12. febr. AA. (Havas). Glavni odbor švicarske socialistične stranke se je včeraj zbral v Curihu. V zvezi z bodočimi volitvami za izpraznjeno mesto v zveznem svetu je odbor izglasoval resolucijo, s katero zahteva, da bodi odbor sorazmerno s številčno močjo stranke zastopan v zveznem svetu. Odbor je soglasno sprejel tudi sledečo resolucijo in korist Finske:

Odbor socialistične stranke obsoja sovjetski napad na malo, nirojnbno in demokratsko državo. Odbor izraža Fincem svoje simpatije in svoje občudovanje za njihovo junško borbo. Odbor pošilja svoj pozdrav delavskemu in socialističnemu razredu na Finskem, ki predstavlja najbolj zaščito fiske neodvisnosti in ljudskih svoboščin. Odbor želi zmago Finske, ki bo velik pomen imela za življenje in svobodo vseh malih narodov.

Energična akcija proti komunistom na Švedskem

Švedska komunistična stranka je dobila iz Moskve velike vante denarja za delovanje v Stockholmu in na Finskem

Stockholm, 12. febr. s. (Reuter). Preiskava proti komunistom se nadaljuje. Včeraj sta bili v Stockholmu izvršeni zopet dve aretaciji. Večina doslej aretiranih oseb pa je bila izpuščena. V Göteborgu so zaradi volunturnosti prijeli tri nemške komuniste, ki so bili svoj čas izgnani iz Nemčije.

Dosedanje preiskave so ugotovile, da so prešli švedski komunisti iz sovjetske Rusije v teku zadnjih let več milijonov švedskih kron denarne podpore. Zaplenjenih je bilo pri preiskavi tudi mnogo važnih dokumentov in propagandnega materiala.

Stockholm, 12. febr. AA. »Tidningsnarnas Telegrammbüro« javlja: Nečelnik javne varnosti v Stockholmu sporoča: Policija je dobila sporočila, da je komunistična stranka na Švedskem dobila večjo količino denarja verjetno za akcijo na Švedskem. V začetku 1934 je bila delavska delegacija iz Švedske povabljenja, da pride v Moskvo.

Dva člana te delegacije in sicer en Šved in en Norvežan sta bila v Moskvi sprejeta od Kuusinen, sedanjega šefa tako imenovane finske narodne vlade. Kuusinen je ponudil trem komunistom denar za komunistično delovanje v Stockholmu ter za nezakonito komunistično delovanje na Finskem. Vsak izmed njih je dobil po 7000 kron, od katerih je bila polovica v finskem denarju. Ta denar so potem prethotaili na Švedsko.

V zvezi z odkritji kakor tudi v zvezi z dejstvi, ki so jih dosegali ob preiskavah v Stockholmu, je bilo aretiranih 10 oseb, med njimi dva tuja. Dva aretirana, od katerih je eden glavni urednik lista »Nidag«, sta bila včeraj popoldne izpuščena na svobodo. Zaplenjen je bil obilen material, ki bo pomemben za določitev obsega komunističnega delovanja na Švedskem.

Do sedaj materiala še niso popolnoma proučili, da bi mogli podati obsežnejše poročilo.

Tudi v Belgiji

Bruselj, 12. febr. AA. (Havas). Po stavkah, ki so jih povzročili komunisti pretekli teden v več rudnikih v Monsu in Sarierotju, so v vseh političnih krogih kakor tudi v tisku poudarili željo, da bi se komunistične organizacije razpuštile. La Gazette pravi med drugim: Ni dvoma, da nastaja potreba po belgijskem edinstvu. Socialisti so v to edinstvo prav tako pripravljeni, kakor vsi ostali belgijski državljani. Da bi preprečili komuniste pri aj-

hovem delu za razdelitev države, je treba razpustiti samo njihovo stranko, v kateri so se zbrali različni elementi, ki jih ustava ni nikdar štela.

Nemčija še molči

London, 12. febr. s. (Reuter). Nemško časopisje doslej še niti z besedico ni objavilo poročila o prihodu ameriškega državnega podtajnika Wallesa v Evropo. Nasprotno pa so sovjetski listi včeraj vest na kratko objavili. Kakor poročalo nevtralni novinarji iz Berlina, so izražali v nemškem zunanjem ministrstvu včeraj nezadovoljstvo nad sobotnim govorom predsednika Roosevelta ter mu očitali pristranost napram sovjetski Rusiji.

London, 12. febr. AA. (Stefani). Listi posvečajo veliko pozornost naknadnim poročilom in komentarjem o prihodu Sumnerja Wallasa v Evropo. »Sunday Dispatch« pravi, da je do Wallesovega obiska v Evropi prišlo na pobudo ameriškega poslanika v Londonu Kennedyja.

General Weygand zapustil Egipt

Kairo, 12. febr. s. (Havas). Generalissimo Weygand je včeraj popoldne z letalom zopet odpotoval v Beirut. Na letališču so se poslovili od njega general Wavell ter angleški in francoski poslaniki. Postrojena je bila tudi častna četa. Zadnja dva dni svojega obiska je imel general Weygand važne razgovore z visokimi angleškimi oficirji. V razgovorih je bilo ugotovljeno popolno soglasje med predstavniki francoske in angleške vojske na Bližnjem vzhodu.

Madrid, 12. febr. AA. (Havas). List »Jas« posveča dva stolpca generalu Weygandu, šefu močne zavezniške armade na Bližnjem vzhodu. Pisec opozarja na silajno kariero francoskega generala in našteva številne anekdote o generalu Weygandu, maršalu Fochu, Joffru in Clemenceauju. Nato razpravlja o diplomatski delavnosti generala Weyganda, ki si je pridobil ugled tudi kot dober pisatelj. Končno govori članek o potovanju generala Weyganda v Španijo, ki je bil tik pred njegovim službenim potovanjem leta 1900.

Iz notranje politike

ZA ZBIRANJE POLITIČNIH SIL

Kakor poročajo iz Niše, je imel včeraj tamkaj podpredsednik Glavnega odbora radikalne stranke Miša Trifunović v teku dneva dvakrat posvetovanje z Aco Stanojevićem. Novinarjem je izjavil, da se ni pripetilo še ničesar novega. Kakor znano, je dejal, je bil predsednik vlade Dragiša Cvetković pretekli torek pri Aci Stanojeviću in se z njim razgovarjal.

Na vprašanje, ali se bodo pogajanja nadaljevala, je odgovoril, da tega ne more še točno vedeti.

Novinarji so nato vprašali Mišo Trifunovića, kaj more reči o predlogih JNS glede sodelovanja vseh opozicijskih strank, ki so jih predložili dr. Kramer, dr. Andjeljinović in Jovo Banjanin.

Miša Trifunović je odgovoril: Dr. Kramer, dr. Andjeljinović in Banjanin so bili pri meni ter so izrazili svoje mnenje in željo po zbližanju vseh opozicijskih strank. Vsi smatramo, da je potrebno zbiranje političnih sil, ne pa njihovo razbijanje. V tej smeri smo proučili vsa stališča. — Miša Trifunović ostane v Nišu še danes.

TRI BANOVSKE GLEDALIŠČA NA HRVATSKEM

Po uredbi, ki jo pripravila banska oblast v Zagrebu, bodo na Hrvatskem tri banovinska gledališča in sicer Hrvatsko narodno gledališče v Zagrebu, Splitu in Osijeku. Ta gledališča bodo pod nadzorstvom prostnega oddelka ter bodo dobila grb banovine Hrvatske. Zasebna in potujoča gledališča bodo smela delovati le s posebnim dovoljenjem banske oblasti. V uravi hrvatskega narodnega gledališča bodo intendanti v Zagrebu, Splitu in Osijeku, nadalje administrativni ravnatelji in intendantov pomočniki v Zagrebu, ravnatelji drame v Zagrebu, Splitu in Osijeku ter dramaturgi v teh treh mestih.

Gledališča se bodo vzdrževala s stalno banovinsko podporo in z lastnimi dohodki. Banovinska podpora se bo določevala v vsakoletnem proračunu za vse osebne izdatke ter za stroške gledaliških zgradb. Prispevki kinematografov v Zagrebu pripadajo gledališkemu fondu, v Splitu in Osijeku pa bodo služili le za popravila in investicije.

NOVI POLITIČNI ZAKONI IN STARE STRANKE

Po mnenju zagrebških političnih krogov — piše beogradska »Politika« — naj bi novi politični zakoni razčistili položaj, da se bo videlo, kdo in s kakšno močjo predstavlja Srbijo, ali kakor pravi dr. Maček, da se pokaže prava fiziognomija srbskih pokrajin. Želja po novih volitvah naj bi bila pot h konsolidaciji, da se omogoči nadaljnje normalno delo.

Kot nov moment v situaciji se poudarja končno delo na političnih zakonih — ki naj bi se čimprej objavili. Vse stare stranke v bistvu obstojajo še danes, toda z uza-konitvijo novih političnih zakonov bodo tudi formalno priznane ter bodo njih organizacije oživele tudi po manjših krajih. Tako bo odpadel tudi del razgovorov, ki jih vodi radikalna stranka, ker bo stranka formalno priznana. Nadaljnji razgovori se bodo vodili le glede na vstop v stranko onih radikalov, prvakov in članov, ki so v zadnjih petnajstih letih zapustili stranko.

SRBSKA BANOVINA

Pod tem naslovom proučuje novosadski »Dan« članek dr. M. Budimirovića, ki piše med drugim:

Ni nam znano, jeli obstoji med Cvetkovićem in Mačkom kak tajni sporazum o srbski in slovenski banovini. Po formiranju banovine Hrvatske se zdi, da so ostali del pustili za srbsko banovino. Če je tako, potem je treba dati zakonsko formo in rešiti vprašanje srbske banovine pred razpisom skupščinskih volitev. Sedež srbske banovine mora biti brezpogojno v Beogradu, administrativna razdelitev pa lahko ostane kakor do sedaj. Z ustanovitvijo srbske banovine s takšno upravno razdelitvijo bo dana vojvodini, zedinjeni s Šumadijo, še nadalje najboljši in najmočnejša zaščita njenih nacionalnih interesov.

NASA DOMOVINA

Pod tem naslovom piše splitski »Narodni list«:

V Zagrebu je bila ustanovljena »Zveza hrvatskih učiteljskih društev«. Na ustanovnem obnem zboru je govoril bivši narodni poslanec prof. dr. Sigismund Čajković. Rekel je:

»Vsi naj pridejo, v prvi vrsti pa bratje Srbi, ker nam je skupna domovina, delo in skrb zanjo. Hrvatska je tudi njih domovina, a svoboda v domovini je sonce. Ono bo obsevalo in grelo tako Hrvate kakor Srbe. Ako pride do bliskanja in grmenja, ne bodo trpeli samo Hrvati ampak tudi Srbi.

Ako je Hrvatska domovina vseh Hrvatov in celo Srbov v njej, potem bo Srbija domovina vseh Srbov in celo Hrvatov v njej. Slovenija bo domovina Slovencev, Jugoslavija pa bo domovina...?!

Nesreča rimskega brzega vlaka

Rim, 12. febr. AA. (Havas). Brzi vlak, ki je prihajal iz Rima, je blizu Fize skočil s tira. Ubilih je bilo pet oseb, 25 pa ranjenih. Do nesreče je prišlo zaradi pretirane brzine. Italijanski kraljevski par, ki se mudi v svoje prestolnici San Rosore, je takoj po nesreči obklical ranjenca v bolnišnicah.

Dober nauk za sovražnike

Zaupnica Daladierovi vladi je prav tako zmaga za Veliko Britanijo kakor za Francijo

London, 12. febr. AA. (Havas). Glasovanje, s katerim je francoska skupščina pokazala popolno zaupanje vladi Daladiera, so v britanskem tisku toplo pozdravili.

»Daily Telegraph« prinaša uvodnik pod naslovom: Francija je pokazala svetu, kako je treba delati. Članek pravi med drugim, da je glasovanje dejansko Daladierov osebni uspeh, ker nihče ni glasoval proti. Redkokdaj se je dalo v novejši dobi francoske demokracije ugotoviti nekaj, kar bi bilo bolj ganljivo, kakor pa je bilo to enoslošno glasovanje. Za prijatelje in zaveznike Francije je to veliko jamstvo, za sovražnika pa dober nauk. Parlament je vzel na znanje, da je vlada Francije v rokah merodajnih in odločnih mož, ki bodo vojno končali z zmago.

List meni, da predstavlja to glasovanje še nekaj več kakor izraz zaupanja glede

vodstva vojne. Tisti, ki odobrava sredstva, hoče s tem odobriti tudi končni namen. Na ta način predstavlja glasovanje v francoski skupščini sijajen izraz solidarnosti glede bistvenega problema vojne. Sicer pa predstavlja francoska skupščina zbor svobodnih mož. Narodni poslanci glasujejo po vesti in v skladu s svojimi prepričaji. To je tista skupščina, ki je bila do Monakovega zelo omahljiva. Na prvi pogled se vidi nasprotje z razpravami, ki so dale povod za ovire pri vodstvu vojne leta 1914.

Za nas je velikega pomena, da imamo ob sebi zaveznike, katerih pogum in stvarnost sta se jasno pokazala in katerih navdušenje za skupno stvar je skupščina na nepobiten način pokazala. Soglasno izrečeno zaupanje vladi Daladiera je tudi zmaga za Veliko Britanijo prav kakor za Francijo.

Ukrajinci in Belorusi morajo zapustiti Poljsko

Svojega imetja ne smejo vzeti s seboj — Pomankanje živil na Poljskem — Stavke v Lvovu

London, 12. febr. s. (Reuter). Po poročilih iz Berlina je bil med nemško in sovjetsko vlado sklenjen sporazum, na podlagi katerega bodo med 18. februarjem in 1. marcem vsi Ukrajinci in Belorusi iz nemškega dela Poljske preseljeni v sovjetski del. S seboj smejo vzeti samo prav malo prtljage, vse ostalo imetje, pa bo popisano in bo glede povračila škode došen poseben sporazum.

Nemške oblasti so na Poljskem uvedle posebne urade za kontrolo živil, v katerih je treba oddajati skoraj vsa živila pridelana na Poljskem. Pošiljajo jih nato v Nemčijo. Zaradi tega so cene živilom in drugim življenjskim potrebščinam na Poljskem izredno narasle. Kilogram čaja stane sedaj 30 dolarjev, tona premoga pa 100 dolarjev.

Tudi iz sovjetskega dela Poljske poročajo o nezadovoljstvu med prebivalstvom, celo med delavci. V Lvovu so izbruhnile v več tovarnah stavke.

Poljska Bela in Črna knjiga

Pariz, 12. febr. s. (Reuter). Poljska vlada je sporočila, da bo 20. februarja objavila posebno Belo knjigo z dokumenti o nemški kritiki za izbruh vojne in črno knjigo o grozovitostih nemške okupacije na Poljskem. Prvotno je nameravala vlada objaviti vse podatke samo v eni knjigi, najnovejši podatki, ki jih je objavil o zatiranju na Poljskem Vatikan, pa so pripravili poljsko vlado do tega da jim posveti še večjo pozornost.

Mobilizacijski stroški na Nizozemskem

Haag, 12. febr. s. (Reuter). Stroški mobilizacije znašajo dnevno 40.000 angleških funtov. Zato je sklenila vlada nove davke, ki predstavljajo 3.300.000 funtov nove letne obremenitve. Med drugim je povečan za 10% davek na sladkor.

Gospodarsko sodelovanje z Bolgarijo

Včeraj se je ustanovila v Beogradu Jugoslovnsko bolgarska gospodarska zbornica — Prijateljstvo med obema državama je dobilo realno podlago za utrditev miru na Balkanu

Beograd, 12. febr. a. Včeraj dopoldne je bil v navzočnosti bolgarskega trgovinskega ministra dr. Zagorova, našega trgovinskega ministra dr. Andresa, zunanega ministra dr. Cincara Markovića ter številnih zastopnikov bolgarske in naše trgovine, ustanovljen občni zbor Jugoslovnsko-bolgarske zbornice. Zborovanje je otvoril predsednik beograjske trgovske zbornice V. Petković, nakar je govoril minister za trg in industrijo, dr. Andres, ki je rekel:

Govor našega trgovinskega ministra

Bolgarija in Jugoslavija sta že od vsega početka zaradi svojega zemljepisnega položaja navezani druga na drugo in ta naravna vez za sodelovanje je ojačena tudi s tesnimi plemenskimi, jezikovnimi in kulturnimi vezmi, ki spajajo dve slovanski plemeni na Balkanu. Izkušnje iz preteklosti, ki so bile pogosto drago in krvavo plačane, najboljše pričajo o usodni povezanosti med Bolgari in nami. Vse druge poti so prinašale poraze in narodne nesreče, pot sodelovanja pa je pripeljala vedno tako ene kakor druge do uspehov, do blagostanja in sreče. Mi smo s sklenitvijo pakta za večno prijateljstvo odločno krenili po poti, na katero nas tudi narava in zgodovina navajata in ki nam edino more zagotoviti lepšo bodočnost v tesnem sodelovanju na vseh področjih državnega, socialnega in gospodarskega življenja. Trgovinska pogodba, ki smo jo sklenili l. 1934 predstavlja izhodno točko za sodelovanje na gospodarskem polju, kjer so okoliščine za naše delo izredno raznovrstne in ugodne. Če pogledamo v statistiko naše zunanje trgovine, ne bomo sicer odkrili pomembnih števk v medsebojni izmenjavi, kajti obe državi kažeta približno enak gospodarski ustroj, ki omejuje možnost vzajemne izmenjave dobrin, toda težnja našega gospodarskega sodelovanja za to ne more biti v medsebojni izmenjavi, temveč v sodelovanju obeh držav na področju proizvodnje in izmenjave z drugimi državami. Jugoslavija in Bolgarija sta pretežno agrarni državi z razvito proizvodnjo žita, sadja, industrijskih rastlin in živine. Obe sta kmetijsko državi in obema mora korist kmetijstva pomeniti temeljito skrb v gospodarski politiki, kajti pogoj, v katerih dela kmeti vplivajo v najmočnejši obliki na vse gospodarske stanje v državi. V takih okoliščinah nalaga organiziranje gospodarskega sodelovanja med Bolgarijo in Jugoslavijo nujna potreba za obe državi tako na polju reguliranja proizvodnje ali pa izvoza skupnih proizvodov na druga tržišča. Sodelovanje lahko prinese ogromne koristi. Razume se da se pri tem ne sme zanemariti medsebojna izmenjava dobrin, kajti navzlic podobnostim gospodarskega ustroja Bolgarije in Jugoslavije, obstoje možnosti za izmenjavo, ki še ni izkoriščena. Ustanovitev Jugoslovnsko-bolgarske zbornice prihaja o praviem času. Združujoč pod svoje okrilje bolgarske in jugoslovnske gospodarstvenike in približujoč jih bo zbornica pomagala k življenju načrta za gospodarsko sodelovanje med obema bratskima narodoma in bo izpolnila tako važno poslanstvo pri ustvarjanju najnekejsše bodočnosti. Pozdravljam od srca začetek dela te zbornice.

Srečen sem, gospod. minister, da ste tudi vi osebno s svojo prisotnostjo poudarili pomen, ki ga Bolgarija pripisuje gospodarskemu sodelovanju med Bolgarijo in Jugoslavijo, čemur naj ta ustanova služi.

Izjava bolgarskega trgovinskega ministra

Nato je govoril bolgarski trgovinski minister dr. Zagorov, ki je izjavil:

Vremenska poročila in vojna Takaj Angleži in Francozi ne objavljajo vremenskih napovedi

London, 12. febr. s. »Timesov« vojaški dopisnik poročuje v angleškem radiu, zakaj zavezniško poveljstvo vojske ne dovoljuje objave vremenskih poročil. Poleg semo po sebi umevnega razloga, da služijo vremenska poročila lahko sovražnim letalcem, obstoji še drug važnejši razlog, ki je javnosti manj znan.

Ze nekako sredi svetovne vojne je bilo namreč ugotovljeno, da vplivajo zračni pritisk, temperatura in veter na smer to-povskih izstrelkov. Zaradi tega je bilo v svetovni vojni v bitki pri Sommi postavljeno posebno opazovališče na fronti, ki je trikrat na dan oddajalo artiljeriji vremenska poročila in tudi vremenska napovedi.

Kanadski guverner umrl

Ottawa, 12. febr. s. (Reuter). Kanadski generalni guverner lord Tweedsmuir je ponoči nekaj po 1. srednjeevropskega časa umrl v guvernerski palači v Ottawi. Lord Tweedsmuir je v tork tako nesrečno padel v svojem stanovanju, da je dobil resne notranje poškodbe in je bil od tedaj dalje v nezavesti. Bil je trikrat operiran. K drugi operaciji ga je odpeljal celo poseben vlak v Montreal. Vsi poizkusi pomoči pa so ostali zaman.

Lord Tweedsmuir je bil star 65 let. Generalni guverner Kanade je bil od leta 1935 dalje. Truplo pokojnika bo jutri položeno na častni odpravi v kanadskem senatu, v sredo pa bo pogreb na državne stroške. Truplo bo nato prepeljano v Anglijo. Vodil pokojnika je med prvimi izrazil sožalje predsednik Roosevelt, ki mu je leta 1937 napravil lord Tweedsmuir oficijeln obisk.

Montreal, 12. febr. AA. (Havas). Do imenovanja novega generalnega guvernerja je prevzel posle guvernerja vrhovni sodnik v Kanadi. Če pa bi ta tega ne mogel storiti, pa bo funkcije prevzel najstarejši kanadski sodnik Tibodeau Rinfred.

V današnjih burnih časih, ko trga gospodarska vojna mednarodne gospodarske vezi in vse bolj razdvaja narode, ko sta brezposelnost in pomanjkanje kakor črn oblak prišli nad vse evropske države, prav ta trenutek se ustanovitev Jugoslovnsko-bolgarske trgovinske zbornice javlja kot svetel dogodek in kot koristno in plemenito delo. Dva bratska naroda si drug drugemu podajata roko, da bi si pomagala pri delu. Dva naroda združujeta svoje napore za ohranitev gospodarskega življenja v njih-nih državah in za zgraditev materialnih temeljev za srečnejšo bodočnost. Institut, ki se danes ustanavlja ob udeležbi vseh gospodarskih organizacij Jugoslavije in Bolgarije, bo središče, odkoder bodo prihajale vse pobude za skupno delavnost s ciljem, da se odstranijo ovire, ki jih utegne gospodarska vojna prinesiti v življenje dveh sosednih držav. Ta institut bo brez dvoma pomagal k utrditvi gospodarskega miru na Balkanu. Pomen jugoslovnsko-bolgarske zbornice ima velike naloge. Ze danes v začetku njenega dela leže na njej naloge za miren razvoj gospodarskega napredka. Pred nami se odpira veliko obzorje. V poljedelstvu, do katerega se mi kot agrarni državi čutimo enako vezani, se bomo učili drug od drugega ter si posojali izkušnje in znanje pri gojitvi kultur in organizaciji proizvodnje. V industriji moramo stremeti da bi ustvarili razumne vzajemne pogoje za razvoj proizvodov, katerih poraba sega preko meje ene same države. V prometu lahko povečamo medsebojne olajšave na zelo primeren način. Globoko verujem v izpolnitev teh nalog. Verujem da nam bo dala bližnja bodočnost za to dokaze. Take dokaze najdemo že v znanstvu, najdemo jih v združništvu, kjer predstavniki dveh bratskih narodov delajo v oziarju polnega razumevanja in prišrinskih odnosov. Bratje Jugoslovenci! Polni te ideje in navdušeni nad temi nadami so poslali bolgarski kmetje, trgovci in obrtniki iz Ruščuka, Varne, Plovdiva, Sofije in iz vseh bolgarskih krajev danes svoje predstavnikve, da vam prinese njihove najiskrenejše pozdrave. Vse trgovske, industrijske in kmetijske zbornice, vsa stanovska združenja v Bolgariji so danes združena v eni misli in navdušena zaradi istih čustev, da bi sodelovali pri splošnem delu za dobro in mir. V imenu bolgarske vlade izražam tudi jaz svoje najbolj iskrene želje za uspeh Jugoslovnsko-bolgarske zbornice, ki je tako vaše kakor naše delo.

Za predsednika nove Jugoslovnsko-bolgarske zbornice je bil izvoljen senator Vlada Ilić, za prvega podpredsednika dr. Marko Zudić, namestnik generalnega ravnatelja Privilegirane agrarne banke, za drugega podpredsednika Ivan Jelačić, predsednik Zbornice za TOI v Ljubljani, za tretjega podpredsednika dr. Stepan Krasnik, predsednik Trgovinske zbornice v Zagrebu, nadalje so bili izvoljeni za podpredsednika še dr. Dragutin Čekuš, predsednik industrijske zbornice v Zagrebu, predsednik še dr. Dragutin Čekuš, predsednik Voja Džordjević in predsednik zveze kmetijskih zbornic Milan Badžak. Za glavnega tajnika je bil izvoljen ravnatelj balkanskega instituta dr. Svetislav Španačević, za blagajnika pa trgovec Stojančić iz Beograda.

Po končanem obnem zboru je sprejel na Dedinju v avdienco bolgarskega ministra knez namestnik Pavle.

Prihodno nedeljo bo v Sofiji ustanovljena Bolgarsko-jugoslovnska gospodarska zbornica.

Enako službo so takoj nato uvedli tudi Nemci. Ugotovljeno je, da lahko vsak izmed zgoraj omenjenih treh faktorjev povzroči odklonitev to-povskega izstrelka za 20 do 100 m. vsi trije faktorji skupaj pa lahko povprečno povzročijo diferenco do 200 m. Ker je treba strateške načrte za to-pniško streljanje delati navadno že nekaj časa prej, so za to-ništvo tudi vremenska napovedi posebne važnosti.

Ker prihajajo nad Srednjo Evropo skoraj vsi vetrovi z zapada. Nemcem sedaj niso več na razpolago vremenska napovedi, ker jih v Angliji in Franciji ne objavljajo.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Ponedeljek, 12. februarja: Tri komedije. Red B.
Torek, 13.: zaprto.
Sreda, 14.: Na prisojni strani. Red B.
Četrtek, 15.: Praznik cvetočih češenj. Red Cetrtek.
Petek, 16. ob 15: George Dandin. Dijaška predstava. Globoko znizane cene od 14 din navzdol.

OPERA
Začetek ob 20. uri
Ponedeljek, 12. februarja: zaprto
Torek, 13.: zaprto.
Sreda, 14.: Rusalka. Red Sreda.
Četrtek, 15.: Lupaclius Vagabundus. Red A.
Petek, 16.: Lok. Plesni večer Pie in Pina Mlakar. Izven.

Pino in Pina Mlakar bosta nastopila v petek 16. t. m. v svojem najnovjšem plesnem delu »Loka«, za katerega je skomponiral glasbo hrvatski skladatelj Fran Lhotka. Vsebinsko osnovo te njune velike zamisli tvori odnos, ki vlada med možem in ženo, in sicer v treh stopnjah svojega razvoja. Prvi del, »Mladost«, prikazuje mladenčja in mladenko kot dva

suverena pola, v katerih utripa življenje popolnoma nezavisno drug od drugega, dokler se ne najmeta v »Ljubavi« in ne zarita v njenem svetlo: pismenu. Ko pa žar sle ugaane, bi bil človek bednejši od živali, če mu ne bi nebo naklonilo milosti prave ljubezni. Ta ga šele dviga in očisti, ga uči samospoznanja, borbe, pre-soje, odpustanja in vere. Šele v ognju prave ljubezni prekaljena stopata mož in žena v sreči in zadovoljstvu skozi življenje. Ta tretji del sta umetnika imenovala »Zrelost«. — Vstopnice v predprodaji pri dnevni blagajni v operi. Cene od 70 din navzdol.

Delavska akademija

Ljubljana, 12. februarja
Ponovno je treba naglasiti, da je pri nas delavskih kulturnih prireditvah izredno malo. Še vedno mora našemu delavcu pogosto nadomestovati gostilna, česar mu ne nudijo koncertne in gledališke dvorane. Ali morda delavec ne pogreša plemenite zabave, ki jo imenujemo duševno hrano? Ali ne potrebuje izobrazbe in ali ne more razumeti glasbe in dramatične umetnosti? Nad tem bi se moral zamisliti marsikdo. V Ljubljani n'namo delavskega odra in ne stalnih delavskih kulturnih prireditvah. To vrzel skušajo zamašiti nekatera delavska prosvetna društva sama brez vsake pomoči in izpodbude. Pri svojem delu pa morajo premagovati še neštete ovire, ki jih ob tej priliki ne moremo naštevati. Tako naše delavstvo pogosto celo bolj strada duševno kakor fizično. Zato se tudi ne smemo čuditi, da se je temu hočeš počes prilagodilo in da tudi ne pričakuje kul-

turnih prireditev. Ko je prirejena kakšna prosvetna prireditev, je treba posebno opozarjati delavstvo na njo, da je ne prezre. Vendar pa je bil na včerajšnji delavski akademiji, ki jo je priredila Podružnica Narodne strokovne zveze popoldne v Delavski zbornici, precej lep obisk. To je menda prva delavska kulturna prireditev letos v Ljubljani. Spored je bil dobro izbran, tako da je akademija lahko nudila čim več ob čim manjših stroških. Razen glasbenih točk in deklaracij je bila na sporedu celo V. Vodopivčeva spevoltra »Kovačev študent«. Vsi odseki so nastopili pogumno.

Najprej je zaigral tamburaški zbor Vedralov korčnico in Simenčičeve »Slovenske narodne pesmi«. Občinstvo ga je nagradilo z iskrenim odobravanjem. Posebno lep uspeh je pa dosegel pevski oktet NSZ. Peli so pod vodstvom A. Karmelja Marinčičeve »Na Adriji« in Vodopivčeve »O večerni uri«. Dobra je bila recitacija Klopčičeve pesmi »Moj oče je rudar«. Recitiral je Jože Šorn občuteno. Tamburaški zbor je nastopil še enkrat z narodnimi pesmimi prav tako uspešno kakor prvič.

Po kratkem odmoru so podali dramatični, pevski in tamburaški odsek »Kovačevega študenta«. Posebno dobro so se odrezali glavni pevci kot kovač J. Jerom, njegova žena S. Vozel in študent M. Vozel. Poslušalci so bili zelo zadovoljni.

Prireditve je zaključil tamburaški zbor z dvema komadoma, korčnico iz »Aide« in s plesnim komadom A. Karmelja »Lonia«. Obiskovalci so othajali z željo da bi bili deležni bolj pogosto tako dobrih in potrebnih prireditev.

Zasedanje banskega sveta

V novem proračunu so izdatki za 2,807.990 din višji od izdatkov v sedanjem proračunu

Ljubljana, 12. februarja.
Ob 10. se je zbral banski svet dravske banovine k svojemu 12. rednemu zasedanju. Zasedanja so se udeležili banski svetniki v zelo lepem številu. Banski svetnik inspektor Senekovič je prečital odlok o zasedanju, nakar je ban ugotovil sklepčnost ter imenoval overovalca zapisnika, ljubljanski podžupan dr. Ravnihar je pa predlagal vdanostne in pozdravne brzojavke, in sicer naslovljene na Nj. Vel. kralja Petra II., kneza namestnika Pavla, predsednika vlade Dragišo Cvetkovića in na notranjega ter finančnega ministra.

Ban dr. Marko Natlačen je takoj prešel k svojemu ekspoziciji. Proračun za proračunsko leto 1940/41 izkazuje 139.831.260 din dohodkov in izdatkov. Sedanji proračun je znašal 137.023.270 din ter so torej izdatki v novem proračunu za 2.807.990 din višji. To je sorazmerno majhno povišanje glede na vedno večje zahteve banovinskih oddelkov. Ban se je predvsem dotaknil vprašanja, ali bo mogoče zvišati prejemke banovinskih uslužbencev. Dejaj je, da je to odvisno od notranje preureditve države, kajti dokler Slovenija ne dobi samostojnosti, banovinski uslužbenci lahko dobe višje plače le, če zviša tudi država prejemke svojim uslužbencem. V proračunu je pa določeno 3.000.000 din rezerve, ki jo bodo lahko porabili za zvišanje plač.

Doslej je znašala rezerva v banovinskih proračunih le okrog 1.000.000 din in je bila letos zvišana prav zaradi povišanja plač. Plače bodo zvišane predvsem nižjim uslužbencem in rodbinskim rednikom s številčnimi družinami. Nadalje je ban orisal, kako si zamišljajo preureditev službenih odnosov banovinskih uslužbencev, če dobi banovina samostojnost. V ta namen so že izdelali vsi osnutki.

V svojem obširnem ekspoziciji ki ga je čital nad 2 uri je ban podrobno analiziral delovanje posameznih banovinskih oddelkov ter stremiljenje banske uprave n. pr. v kmetijskem področju; orisal je uspehe v preteklem proračunskem letu ter navedel program za prihodnost.

Posebno podrobno se je pečal z delovanjem kmetijskega oddelka ter navajal naloge posameznih kmetijskih strok, da bi se naše kmetijstvo, ki ima glede na splošne razmere v državi poseben pomen čim bolj izboljšalo. V Sloveniji živi 76 prebivalcev na kv. km, v vsej državi pa le 63 prebivalcev. V kmetijstvu se preživlja 60 odstotkov prebivalstva, vendar je ta odstotek najbrž še znatno manjši, ker se mora skoraj polovica kmetijskih družin, da ne strajda.

Danes je bil na dnevnem reu samo banov ekspozicija, ki je bil končan po 12. uri.

Vojni dobrovoljci so zborovali

Za predsednika je bil ponovno izvoljen Josip Jeras

Ljubljana, 12. februarja
Po sestanku odbora na predvečer v društvenih prostorih v Franciškanski ulici in temeljiti obravnavi vseh podrobnosti, se je vrtil včeraj dopoldne v Kazini redni letni občni zbor sreske organizacije naših vojnih dobrovoljcev, ob najlepši udeležbi članstva. Zbor je otvoril predsednik g. Josip Jeras, ki je uvodoma pozdravil zastopnike oblastev in organizacij, v prvi vrsti zastopnika poveljnika dravske divizijske oblasti, komandanta vojnega okrožja polkovnika g. Ljubomira Živanovića, zastopnika banske uprave, banskega svetnika g. Cirila Poklukarja, zastopnika mestne občine in predsednika Koroskih borcev g. polkovnika Andrejko, predstavnik Udruga-nja rez. ofic. inž. Bevc in Jožka Pogacnika, izmed katerih je prvi zastopal tudi sokolsko župo, zastopnike podoficijev, vojnih invalidov ter drugih društev in organizacij. Zbor je sprejel sklep, da se odpošlje z zborovanja udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. in pozdravi brzojavki ministru vojske in savezu vojnih dobrovoljcev v Beogradu. Predsednik je podal krajše poročilo, iz katerega je razvidno delo organizacije v preteklem letu, ki je bilo opravljeno v popolnem razumevanju težkih časov.

Tajnik g. Valentin Kajžar se je najprej spomnil dveh med letom umrlih tovaršev, Jožeta Logarja in Dragotina Martelanca, čijih spomin so navzgo počastili z vzdikom. Potem je pa poročal, da je v organizaciji vojnih dobrovoljcev med letom pristopilo 21 novih članov. Ko je izšla v založbi organizacije knjiga »Vrata v svobodo«, je organizacija poklonila po 500 izvodov akademikom in vojaštvu. Lani je bila poslana na pristojna mesta dobro utemeljena spomenica oficijev in moštva I. jugoslovnskega polka »Matije Gubca« za priznanje dobrovoljskega svojstva sibirskim dobrovoljcem. Spomenica zahteva, naj se spremeni člen I. zakona o dobrovoljcih in vnese: Za dobrovoljce po tej točki se smatrajo dobrovoljci iz sestava I. jugoslovnskega polka »Matije Gubca«.

Blagajniško poročilo je podal blagajnik g. Franjo Nosan. Iz njegovega poročila izhaja, da je bilo društveno premoženje, ki seve ni veliko, vodeno in upravljano smiselno in varčno.

Dr. Ernest Turk je kot predsednik redakcijskega odbora poročal, da je gradivo za drugo knjigo »Kladivarji Jugoslavije« že urejeno in pripravljeno, z izdajo knjige pa bo treba zaradi neurejenih razmer še počakati. O pripravah za postavitev kraljevske spomenika v Ljubljani je nato poročal dr. Josip Hebein.

Po poročilih je bila odbrta tzečna razrešna s poveljo, pri volitvah pa je bil izvoljen skoraj v celoti spet stari odbor s

predsednikom g. prof. Josipom Jerasom na čelu.

Pred zaključkom obnega zbora so bili predloženi še nekateri predlogi, ki prvenstveno govore o tem, da se prizna dobrovoljstvo vsem onim dobrovoljcem, ki so služili v I. jugoslovnskem polku »Matije Gubca«, vsem onim, ki so izstopili iz dobrovoljskega korpusa v Odesi in služili v ruski ali drugi zavezniški vojski, istotako pa se naj prizna dobrovoljstvo uverenje vsem onim, ki so se kot jugoslovnski borci borili na severni meji.

Akademija učiteljsčnikov

Ljubljana 12. februarja
V soboto zvečer so priredili učiteljski akademijo v franciškanski dvorani. Bila je lepa in prišrna prireditev našega učiteljskega naraščaja, ki je slavil prvo desetletnico svojega kulturnega združenja. Fantje in dekleta so pokazali, da je še precej idealizma tudi v današnji mladini, ki bo stopila že v par letih med široki svet in prevzela najvažnejšo nalogo — vzgojo naše dece. Studij učiteljskega naraščaja je danes poglobljen in podaljšan, da gre v dobro šoli in vzgoji. Za izvenšolsko udejstvovanje se pa naraščaj tudi lepo pripravlja, kar je ravno pokazala sobotna prireditev.

Najprej je nastopil godalni orkester, ki je odsviral zelo lepo dve glasbeni točki. Nato sta nastopili dve gojenki s štirinorčno skladbo na klavirju dovršeno in pokazali, da sta že pravi umetnici, ki bosta lahko še večkrat nastopili pri raznih prireditvah v kasnejšem življenju. Goslač, ki je nastopil za njima s spremljevalko na klavirju je tudi pokazal, da je nadarjen in da ima še lepo bodočnost. Kot zadnjo točko so uprizorili komedijo Vzgojitelj Lanovec, katerega snov je vzeta iz njihovega bodočega poklica. Igra je potekala gladko in igralci so rešili svoje vloge mnogo nad povprečnostjo gledaliških diletantov in občinstvo je nagradilo igralce z burnim aplavzom. Opazili smo, kako hitro je bila vzpostavljena duhovna zveza med občinstvom in igralci. Čudnega ni to nič, ker snov posega v zelo občutljivo šolsko vzgojo, kjer se tudi še danes mnogo greši. Dvorana je bila zelo dobro zasedena po tako pestri publiki, da se je takoj lahko opazilo, kakšno važnost posveča naša javnost tudi bodočemu učiteljskemu naraščaju. Tudi iz učiteljskih in proforsorskih vrst je bilo precej obiskovalcev in mogoče bi bilo pravi, da bi si Vzgojitelj Lanovec ogledali tudi tisti, ki gredo vedno svoja pota in nimajo potrebne zveze ne z učenci in ne z njihovim domom,

kar je pa največkrat tudi globlji vzrok ne-uspehov, zaradi katerih plačajo v prvi vrsti starši težak račun. Zato pa imajo vzgojitelji, ki delajo s srcem in razumevanjem priilik, v katerih žive učenci, vse drugačno uspehe in uživajo vse večji ugled kakor oni, ki poznajo samo svojo snov, od katere imajo navadno v kasnejšem življenju njihovi učenci le majhen odstotek praktične vrednosti.

Današnji učiteljski naraščaj si je za zapisal najlepše geslo na svoj prapor: »Učitelj bodi človek!«

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 12. februarja: Evli-lja

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Ples v dvorcu
Kino Sloga: Pod pariškimi mostovi
Kino Union: Cardas — kavalirji
Kino Moste: Stanlio in Olio v Alpah in Beli vrag Hadži Murat
Kino Šiška: Krik z ulice
Občni zbor krajevne organizacije JNS za sodni okraj ob 20. v prostorih Kolodvorske restavracije g. Cirila Majena
Razstava slik in kipov inž. Mitje Šviglja v Jakopičevem paviljonu
Filharmonična družba občni zbor ob 18. v Hubadovi dvorani Glasbene Matice

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Buhovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič — Tržaška cesta 48.

Od spod sita

Nekatero novice prodro k nam res nekoliko prepozno. Tako smo komaj pred tedni zvedeli, da v Rumuniji besni že nad 10 let silen požar. Vnela se je nafta v vrelcu, prav tedaj, ko so po naporih vrtanju prodrli do nje. Mogočen curek »tekočega zlata« se je v trenutku spremenil v sto metrov visok plamen. Neukrotljivi element je zavladal nad neprecenljivim bogastvom nafte in vsa prizadevanja kljub izredno veliki razpisani nagradi, da bi posušil požar, so ostala doslej brez uspeha. Poročali smo, kaj vse so počenili, da bi divji element ukrotili. O tem je obširno poročalo glasilo čeških gasilcev.

Zdaj pa je treba to poročilo izpolniti ter tudi povedati, zakaj se jim doslej ni posrečilo pogasiti požara. Ukvarjali so se s to zadevo pač le strokovnjaki z vsega sveta, razen naših najpogumnejših gasilcev. Čim je pa izšlo poročilo o požaru v našem listu, so se začeli z vprašenjem gašenja pečati številni naši junaki. Dan za dnem so prihajali v uredništvo in upravo, telefon je neprestano pel: »Povejte mi, našlov petrolejske družbe! Pogostitev tega požara ni noben problem! Tako smemo torej pričakovati, da bo požar prihodnje tedne pogasjen, milijonska nagrada pa bo tomala v Sloveniji.

8 filmskega platna

Kino Matica: Ples v dvorcu. Italijanski film, s katerim bodo zadovoljni vsi, ki gredo v kino, da bi se razvedrili in nasmejali. Romantična glasbena komedija o indiskreji iz zasebnega življenja nekega princa, ki »neznane dežele« (carska Rusija), kakor pravi reklama. S takimi lahimi sijeji so nas dolga leta pitali dunajski filmski ateleji. Tudi »Ples v dvorcu« je take vrste film, toda neprimerno boljše režiran in duhoviteje podan kot so bile dunajske filmske operete. Vedrina duha spravi gledalca v prijetno razpoloženje, nasmeje se odličnim tipom in uživa lahko glasbo in balne nastope milanske Scale

Snežne razmere

Poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS

12. februarja 1940.

Kranjska gora 810 m: —12, barometer pada, jasno, mirno, 65 cm snega, pršič, sankaljšee in drsalisce uporabno
Podkoren 800 m: —11, jasno, mirno, 60 cm snega, pršič
Bled 501 m: —6, barometer pada, oblačno, 49 cm snega, pršič
Pokljuka 1300 m: —7, oblačno, 130 cm snega, pršič
Radovljica 470 m: —6, oblačno, 52 cm snega, pršič
Bohinj-Sv. Janez 530 m: —6, delno oblačno, 92 cm snega, pršič
Bohinj-Zlatorog 580 m: —6, oblačno, 85 cm snega, pršič
Dom na Konini 1520 m: —5, sneži, 175 cm snega, pršič
Dom na Krivcu 1700 m: —4, oblačno, 150 cm snega, pršič
Koča na Veliki Planini 1558 m: —6, oblačno, 130 cm snega, pršič
Kamniška Bistrica 601 m: —5, oblačno, 50 cm snega, pršič
Polzevo 620 m: —7, oblačno, 47 cm snega, pršič
Sodražica 550 m: —6, sneži, 45 cm snega, pršič
Bleke 900 m: —2, barometer pada, sneži, 40 cm snega, pršič
Sv. Lovrenc na Pohorju 483 m: —14, oblačno, mirno, 37 cm snega, snež
Ribnica na Pohorju 715 m: —11, jasno, mirno, 32 cm snega, snež
Senjorjev dom 1522 m: —14, megleno, vetrovno, 90 cm snega, pršič
Rimski vlec 580 m: —10, jasno, mirno, 37 cm snega, osrenjen

Iz Rajhenburga

— Netočna vest. V soboto smo približili na tem mestu notico »Čudne razmere«, v kateri naš dopisnik trdi, da v edini restavraciji v Rajhenburgu nimajo nobene slovnske revije. Ta vest pa ni točna, kajti v rajhenburški restavraciji so gostom na razpolago tudi štiri slovnske revije.

NESPORAZUM

Gost: No, prinesite mi srlnno pečenko, toda opozoriti vas moram, da mora biti pripravljena prav tako kakor sem je vaju domo.

— Izvolite gospod, samo malo potrpite, prosim! Takoj bom naročil, naj jo kuhar seže.

DNEVNE VESTI

— Belgijske umetnine v muzeju kneza Pavla. V muzeju kneza Pavla je izročil belgijski poslanik grof de Thielesl večerj prosvetnemu ministru Boži Maksimoviču zbirko slik valonskih umetnikov, ki jih je nakupil naš generalni konzul v Liegu odvetnik Hoche. Slike so razstavljene v posebnih sobah v II. nadstropju, kjer so tudi slike flamskih slikarjev.

— Delegati zavarovalcev Pokojninskega zavoda iz Dalmacije so zborovali. V Splitu so se sestali delegati dalmatinskih zavarovalcev. Razpravljali so o sporu, ki je nastal med zagrebškimi in ljubljanskimi zavodom zaradi prevzema zavarovalcev po zagrebškem zavodu. Sklenili so, da ne bodo več javno razpravljali o tem sporu, dokler ne bodo objavljeni zaključni računi za poslovno leto 1938-39. Objavljeni bodo najpozneje do konca marca.

— Zvezna Avtomobilski klubov kraljevine Jugoslavije ustanovljena. Včeraj je bil v Zagrebu izredna glavna skupščina Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije, ki so se udeležili delegati iz Beograda, Subotice, Sombora, Sarajeva, Ljubljane, Maribora in Splita. Skupščina je odobrila in vodil predsednik Velizar Janjčević. Soglasno je bil sprejet predlog o likvidaciji Avtomobilskega kluba in ustanovitve Zvezne avtomobilskih klubov kraljevine Jugoslavije. Soglasno so bili sprejeti tudi vsi predlogi pravil glede nove Zveze, likvidacije imovine Avtomobilskega kluba itd.

— Slaba gradbena delavnost se nam obeta. Vse kaže, da bo letos gradbena delavnost zelo slaba. To bi se dalo sklepati iz vedro vidljive težakosti, s katerimi se mora boriti naša cementna industrija. Tovornice cementa v Splitu so znatno omejile obratovanje in odpustile mnogo delavcev. Nekateri tovornice so odpustile vse delavce. V skladu imajo okrog 4.000 vagonov cementa. To bi komaj zadostovalo za šest mesecev za izvoz in za domačo porabo.

— Novi slovenski grobovi v Ameriki. V Clevelandu je umrl Janez Rošelj, star 69 let, doma iz Žužemberka. Srčna kap je zadela v Clevelandu Jerneja Petkovskega in Janca Pavlina. Petkovšek je bil doma iz vasi Laze pri Planini, Pavlin je bil star 33 let in rojen v Ameriki. Smrtno se je po nesreči v Clevelandu Anton Pavlič, star 46 let, doma iz Žeje pri Sežani. Padel je po stopnicah in se tako hudo poobil, da je v bolnici umrl. Nadalje sta umrli v Clevelandu Marija Supan rojena Furlan, doma iz Cerknice in Terezija Zakrajšek rojena Cimperman, stara 58 let, doma iz fare Rob pri Velikih Laščah. V Port Angelesu je umrla Franciška Segulin roj. Vladek, stara 62 let, doma iz Markovšine na Primorskem. V La Salle je umrl Jakob Tomazič, doma s Police pri Višnji gori. V Youngstownu je umrl Janez Panigac, star 64 let, doma iz Viča pri Ljubljani. V Girardu je umrla Franciška Lužar, roj. Snaj, stara 66 let, doma iz Zaloga pri Ljubljani. V Pueblu je umrl Nik. Starašinič, star 78 let, doma iz Preloke pri Vinici. V Sheboyganu je umrla predstojnica slovenske farne šole Kalista Kršmanec, stara 46 let, doma iz okolice Vrhnike. V Forest City je umrl Jože Verk, star 52 let, doma iz Javorja v Smarternem pri Litiji. V Girardu je zadela srčna kap 33 let starega Rudolfa Princa. V Detroitu je umrl Janez Šuster, star 38 let, rojen v Franklunu.

— Nov grob. Davi je umrl v Loškem potoku po daljši teški bolezni gostilničar g. Miroslav Rus, star 33 let. Pokopni je bil splošno znan in priljubljen. Za njim žaluje soproga Lizi rojena Klemm, otroka Sonja in Adi, starši in bratje ter mnogo prijateljev. Pogreb bo v sredo ob 9. dopoldne na farno pokopališče k Sv. Barbari na Taboru. Pokopniku blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, spremenljivo in precej mrazno vreme. Včeraj je nekoliko snežilo v Ljubljani, Beogradu in Sarajevu, deževalo pa v Splitu in Kumboru. Najvišja temperatura je znašala v Kumboru 11, v Splitu 8, na Rabu 6, na Visu 4, v Dubrovniku 3, v Beogradu in Sarajevu —1, v Ljubljani —3,2, v Zagrebu —5, v Mariboru —5,3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,5, temperatura je znašala —5,6, na aerodromu —7,0 C.

— Poškodovanci. V bolnico so prepeljali 30letno ženo prevoznika iz Ljubljane Jožefa Trčkovo, ki jo je konj brcnil v nogo. Popolnoma so morali reševalci v Šiško, kjer je na gozdni poti v šišenskem gozdu padel dveletni Herman Mastnak. Zlomil si je nogo nad koleno. V Šiški se je ponesrečil tudi trgovec in gostilničar Karol Žitnik. S strehe neke hiše je padla nanj opeka in ga težje poškodovala na glavi. Iz Kranja pa so prepeljali v bolnico 5letnega trgovskega vajenca Bruna Aveneksa, ki si je pri smuku zlomil levo nogo.

— Poskusen samomor. Z Bleda so včeraj prepeljali v splošno bolnico 20 letno brezposelno sobarico Franciško P., ki si je v navalu obupa prerežala žile na levi roki. Prvo pomoč ji je nudil hitro poklicani zdravnik, ki ji je za silo obvezal rano, na zdravljenju v bolnici pa bo morala ostati delj časa. Kaj je dekleta pognalo v obup, ni znano.

Iz Ljubliane

— Iz Delna preskrba s premogom. Da bi vsaj celoma bila omogočena preskrba konuma s premogom, je TPD odredila za mesec februar trgovcem s kurivom delne količine premoga. Radi izredno velikega zaostanka v dobavi, povzročeni deloma zaradi decembrske stavke, nadalje zelo zelo ostre zime in zlasti zaradi močno povečanih železniških in drugih državnih dobav, ni mogoče ustreči potrebam privatnega konuma v celoti. Zato prosijo trgovci s kurivom kupujoče občinstvo, naj se začasno zadovolji z delnimi dobavami, zlasti pa priporočajo, da bi konzumenti naročili premog pravočasno, to je vsaj 3 do 4 tedne prej, preden jim dočela poide.

— Sekcija trgovcev s kurivom združenja trgovcev v Ljubljani, 101—n
— Opozorilo hišnim posestnikom. Direkcija ptt. objavlja: Zgodnje dni se je pri odmetavanju snega s streh primerilo, da so bile v mnogih primerih pretrgane telefonske žice in da je bil tudi sicer moten telefonski promet. Zaradi tega se opozarjajo vsi hišni posestniki in vsi oni, ki opravljajo ta dela, da pri tem pazijo na telefonske linije, ker bo sicer poštna uprava proti vsakemu postopalu, v smislu predpisov zakona o pošti, telegrafu in telefonu ter zahtevala povračilo povzročenih škod. V težkih primerih pa bo krivce zasledovala tudi kazensko po § 209 kazenskega zakonika. Po tem paragrafu se kaznuje z

denarno kaznijo do 5000 din celo prestopke storjen iz kakršnekolik malomarnosti.
— Iz Roko si je zlomila. Pred gorenjskim kolodvorom v Šiški je pred dnevi padla neka 14letna deklica. Ko se je vracala domov, ji je pred kolodvorom spodrsnilo in padla je. Naključje je hotelo, da nesreča ni bila hujša, kajti v hipu, ko ji je spodrsnilo, je imela roke v žepu. Pri zdravniški preiskavi so ugotovili, da ima zlomljeno desno roko.

— Iz Nevarne padec. Na križišču Srbije in Černetove ulice v Šiški je oni dan padla ga. Marija Kočar tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Pri odhodu je bil mož opozoril, naj zelo previdno hodi zlasti po Srbski ulici, ki je tako zamenjana, da mora človek dobro paziti na brozgo, da je ne zajema v čevlje. Najbrž se je hotela ogniti preveliki luži in je stopila na ledeni grubeč, ki se nabira pod čevlji. Ker je prišla, je bila nesreča takoj tu. Na kraj nesreče je bil poklican rešilni avtomobil, ki je ponesrečenko odpeljal v bolnico.

— Iz VI. natakarski ples v Ljubljani. V četrtek 15. t. m. priredila natakarski svoj tradicionalni ples v veliki dvorani Kazine. Ples se bo vršil pod pokroviteljstvom predsednika Zveze združenj gostinskih podjetij dravske banovine g. Cirila Majenca. V okusno okrašen veliki dvorani bo skrbela za ples godba Merry Boys, a za vodstvo plesa pa mojster Jenko. Stranski prostori bodo preurejeni in bar in bogato založen bife. Pričetek plesa ob 20.30.

— Iz Ranjov v pretepu. Nekje v Trnovem je sredi zašel med pretepaško družbo 32 letni steklarski pomočnik Hinko E., stanujoč na Cesti dveh cesarjev. Med pretepom je nekdo navahnil na Hinka z nožem in ga močno poškodoval na glavi in po levi roki.

Sokoli! Posečajte in podpirajte Sokolski kino v Šiški!

— Iz Tatvine. Iz gostilne na Borštnikovem trgu 3 je nekdo ukradel Marjanu Gorupcu sivo, dolgo moško suknjo, par sivih volnenih rokavic in sivlen temnomoder šal. Gorupce je odkodovan za 700 din. Jostpu Lojku iz Rožne doline je tat ukradel v neki gostilni na Glincih 500 din vreden siv zimski svrtnik. Mariji Jonke je tat odnesel iz Možkovce gostilne na Cankarjevem nabrežju rjav kovčeg, v katerem je imela perilo in nekaj parov nogavic. Na Okrožnem uradu je bila te dni okradena neka delavka. Tat ji je odnesel ročno torbico z 200 din. Tat pa so kmalu izsledili v osebi 28letnega Ivana Jožeka, ki je znan neposlušni otrok, da je jeticen. Bolezen si je nakopal v zaporih, kjer je predsedal zaradi tatvin več let. Jožek je po tatvini na Okrožnem uradu ukradel še brezposelnemu delavcu Jožetu Bertoneju suknjo, ki jo je takoj prodal za nekaj kovčev.

— Iz Za nabavo proteze bolni hčerki uboge rodbine v Šiški so prispevali ravnatelj g. dr. Leo Skala in uradništvo zavarovalnice »Sava« v Ljubljani skupni znesek 800 din (osemsto). Denar je na razpolago v upravi našega lista.

— Iz Kolo žen zad'uga'k obvešča svoje članice, da bo v sredo 14. t. m. ob 20. uri v glasbeni sobi društva »Sloga« redni mesečni sestanek s predavanjem Zene zad'ugarke na delu. Predava ga. Pihlar Milka.

Težka nesreča smučarja

Ljubljana, 12. februarja
Pri Galetovem bajerju v Zg. Šiški se dviga precej visok klanec, katerega pozimi uporabljajo smučarji. Ta teren je podaljšek šišenskega hriba, na katerem so tako neugodno razvrščena drevesa, da preti vsakemu nespretnemu smučarju velika nevarnost. Na tem področju se vsako nedeljo zbira vse polno smučarjev, zlasti pa mladin, ki brezskrbno drvi v dolino. Ne meneč se za nevarnost. Zanimivo je da čim bolj nevaren je teren, tem raje smučajo.

— Očividci pripovedujejo, kako se je neki mladenič na najnevarnejšem mestu z vso silo pognal navzdol. V začetku se je spretno izogibal dreves, ko pa je pridrvel nekako do sredine, se mu je hipoma nekaj zataknilo med smučke in v istem hipu je takorekoč splaval po zraku ter z vso silo treščil z glavo ob drevo. Nesrečnež je obležal nezavesten s težkimi poškodbami na glavi in na rokah. Na pomoč so takoj prihiteli navzoči ljudje in so na saneh nezavestnega odpeljali v najbližjo hišo, kjer so mu domači nudili prvo pomoč.

Ker ga ni nihče poznal in ker ni imel pri sebi nikakih dokumentov, niso mogli takoj ugotoviti kdo je.

Iz Celja

— O svetih gorah in svetih jezerih bo predaval črevi ob 20. in ljudskem vseučilišču g. prof. Valter Bohinec iz Ljubljane. Predavanje bodo spremljali zanimive skioptične slike.

— Šahovski turnir. Stanje po 8. kolu glavnega turnirja Celjskega šahovskega kluba je naslednje: Pešić 6 (1), Grašar 5, Rupar 4 (1), inž. Sajovic in Diehl 3 in pol (1), Schneider 3 in pol, Cijan 3 (3), Fajš 3 (2), Černelč 3 (1), dr. Čerin 3, Tavčar 1 (1), Rajhman 1 (1), Čsörgö pol, inž. Marjanovič 0 (2).

— Predavanja za kmetovalce. Mestna občina bo priredila ta mesec strokovna predavanja iz veterinarstva in kmetijstva po naslednjem razporedu: v sredo 14. in 21. t. m. ob 19. pri posestniku Janezu Krušiču v Lokrovcu, v četrtek 15. in 22. t. m. ob 19. pri posestniku Francu Fazarincu na Ostrožnem, v petek 16. in 23. t. m. ob 19. v Gasliškem domu na Babnem in v nedeljo 18. t. m. ob 14.30 pri posestniku Francu Šlandru v Košnici.

— Dva vlioma v isti noči. V noči od petka na soboto sta bila v Celju izvršena dva vlioma. Neznaneč je vliomil v pisarniške prostore veletrgovine Zanger v poslopju Javnega skladišča na Masarykovem nabrežju. Odprl je štiri vrata ter odnesel iz pisarne 7.000 din vreden pisalni stroj znamke »Adler«, moško suknjo, suknjič in steklenico žganja. Blagajno je pustil nedotaknjeno. V isti noči je neznaneč s ponarejenim ključem odprl večna vrata hiše št. 2 v Cinkarniški poti v Gaberju. V veži je sezul čevlje in odšel bos v prvo nadstropje. Tam je odnesel iz veže dežni

plašč, dežnik in dva para čevljev, last železniškega uradnika g. Janka Hlčvarja.
— Vlak mu je zdrbl lobanjo. V petek zvečer se vlak v Lodi pri Zidanem mostu povozil 25letnega pekoveškega pomočnika Albina Kuneja in mu zdrobil lobanjo. Kuneja so še zvečer prepeljali v celjsko bolnico, kjer so ga operirali. Kunejeve poškodbe so zelo težke.

— V celjskem gledališču bo uprizorilo mariborsko Narodno gledališče v sredo 14. februarja ob 20. Straussovo opereto »Cigan baron«. Predstava je za abonma. Za to predstavo vlada v Celju in okolici zelo živahno zanimanje.

— Združenje pekov v Celju je imelo v nedeljo v hotelu »Pošta« redno skupščino, ki jo je vodil predsednik g. Miklar. Izmed 148 članov jih je bilo navzočih okrog 100. Skupščina so se udeležili tudi delegati pekovskih združenj iz Maribora, Ptuj, Ljutomer in Ljubljane. Poročila funkcionarjev so pričala o živahnem in uspešnem delu združenja. Glede pregrupačije obrtniških združenj je bilo na skupščini soglasno sklenjeno, da ostane Združenje pekov v Celju samostojno, kakor doslej.

Prosvetna akademija Sokola III. Bežigrad Bila je uvod vseh telovadnih in prosvetnih prireditev v jubilejnem letu

Ljubljana, 12. februarja
Šele pred kratkim nam je Sokol Ljubljana III za bežigradski okraj priredil v vseh prostorih svojega začasnega doma ob Tyrševi cesti prijetno plesno zabavo, deloma tudi z maskami in s prav čednimi humorističnimi slikarji po vseh stenah dvorane in z odličnim, neutrudljivim jazz-orkestrom. Ples je bil izvrstno obiskan. Glavno pa je, da je vladala med posetniki topla harmonija, da si občutili vso družbo kakor veliko obitelj iskrenih bratov in sester ter da ni skakali skladnosti zabave prav do zadnjega trenutka noben izraz nevladnosti. Skratka, prireditev je bila na čast prirediteljev in na polno zadovoljstvo udeležencev, discipliniranih članov Sokola III in njegovih prijateljev.

V soboto pa smo imeli zopet Prosvetno akademijo, ki jo je priredil sokolski naraščaj bežigradskega Sokola in lepi, zračni, svetli in topli telovadniki bežigradske nove vzgledne šole. Naš Sokol se pripravlja na proslavo 10letnice svojega krepkega, vzlic marksaterim oviram in trenutnim tegobam vedno vztrajno delavnega in vsestranskega uspešnega obstoja. Ta akademija je bila uvod vseh telovadnih in prosvetnih prireditev, ki se bodo vrstile v jubilejnem letu našega vrliga Sokola III. In posebno značilno in razveseljivo je pač dejstvo, da je napravil lepi, prav posrečeni uvod naš marljivi, idealno postrtovalni sokolski naraščaj. Prva je naša mladina, in z njo, z njeno disciplinirano trudoljubnostjo je zagnan nadaljnji, vedno lepši napredek in vzlet Sokola III.

Po državni himni, ki jo je lepo završal orkester samih dijakov pod spretnim in energičnim vodstvom tovariša-brata, je topla pozdravil naraščajnike govornik prosvetnega odseka se poklonil kraju starosti in poln zaupanja v bodoče uspehe društva vzkliznil: »Mi gremo naprej, mi strelci!« Iz vročih mladih sokolskih src je nato zakipela ob spremljanju dijaškega

BUREN SMEH je dolejš se pri vsaki predstavi izvala sijajna veseloligra
V vlogi nadvse simpatičnega in vraglega honved-officirja GUSTAV FBOHLICH, nadalje Camilla Horn, Tibor Halmay, Huszar Poffy itd.
KINO UNION, tel. 22-21 ob 16., 19. in 21. uri

Čardaš-kavalirji

PLES V DVORCU

Dodatek:
Poslednja moda v tehnikoloru

Zabavna italijanska komedija, ki prikazuje indiskrecije iz privatnega življenja mladega princa.
Predstave ob 16., 19. in 21. uri
KINO MATICA — TELEFON 21-24

Odlčno francosko filmsko delo ganljive vsebine, vernega prijateljstva, globoke ljubezni in vedrega humorja

POD PARIŠKIMI MOSTOVI

JEAN PIERRE AUMONT — MICHEL SIMON

Danes ob 16., 19. in 21.
KINO SLOGA,
tel. 27-30

POMAGAJMO GRADITI PIVKOV SOKOLSKI DOM

sta. Dijaške igralke in igralci so igro vestno in točno naštudirali in čim lepše pripravili. Radi smo jim ploskali, saj so se pravilno držali sloga v kostumih in si prekrbeli z lastnim trudom ustrezajoče dekoracije. Tudi ta večer je minil zelo prijetno na veselo zadovoljstvo in nas le iznova utrđil v ljubezni in zvestobi do Sokola III.

Proteus

Iz Gornje Radgone

— Mura narašča. Ob nastopu južnega vremena je začela obmejna reka Mura silno naraščati in nosi s seboj ogromne ledene plošče, ki ogražajo zlasti številne mlinske naprave ob Muri vzdolž Apačke kotline in Murskega polja. Ker so večino ma vsi mlinarji odstranili svoje mlinske naprave z nevarne reke ter jih spravili na varna mesta na obrežju, vlada v mlinskih obratih precejšen zastoj. Ako bo južno vreme trajalo delj časa, preti povodenj, ker bo Mura kmalu dosegla svoje bregove ter se izlila.

— Poroka. Poročila sta se gđ. Roz Degen zasebna uradnica v Gornji Radgoni in g. Ivan Osredkar, knjigovodja v Možici. Sokolskemu paru iskrene čestitke!

Curij, 12. februarja. Beograd 10, Pariz 10.045, London 17.73, New York 446, Bruselj 75.10, Milan 22.52, Amsterdam 237, Berlin 178.75, Stockholm 106.20, Oslo 101.32, Kodanž 86.15, Sofija 5.50, Bukarešta 3.35.

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1940. od 3. — 8. marca

50% popusta na nemakih železnice, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

ZVANIČNI BIRO LAJPCIGSKOG SAJMA BEOGRAD
Knez Mihajlova 33/1

Prijavite se pri zastopniku zaradi preskrbe brezplačnega vizuma najkasneje do 13. februarja 1940.

In častni zastopniki

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana,
Tyrševa 33 — Telefon 27-62.

JOŠIP BEZJAK — Maribor,
Gospodska ul. 25. Telefon 20-97.

Miroslav Rus

gostilničar

danes zjutraj, previden s tolažili svete vere, v starosti komaj 33 let.
Nepozabnega pokojnika bomo spemili na zadnji poti v sredo, dne 14. t. m. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti v Loškem potoku na farno pokopališče k Sv. Barbari na Taboru.

Prosimo tihega sožalja.

LOŠKI POTOK — LJUBLJANA — KOČEVJE, dne 12. februarja 1940.

LIZI, roj. KLEMM — žena; SONJA in ADI — otroka; FRANJO — lesni industr. in IVANA RUS — starša, s svojo rodbino; PAVEL, rev. gozdar v pokoju in ELIZABETA KLEMM — tast in tašča, in ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

deseda 50 par, davek posebej Prekliti izjave deseda Din 1.— davek posebej

za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglasne ne priznamo

RAZNO

deseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8.— Din

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44

Maribor, Vetrinjska 30

ZA VSAKO PRILIKO

najboljše in najcenejša oblačila si nabavite pri

PRESKER

Sv. Petra cesta 14

MALI OGLASI

»Slov Naroda«

imajo

sigurne uspehi

KETŠEJE

ENO

VEČERJAVNE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

Inserirajte

V

„SLOV. NARODU“

NARODNA

TISKARNA

LJUBLJANA

KNAJLEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN

PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

PRODAM

PREMOG

KOKS · DRVA

inudi

I. POGAČNIK

BOHORICEVA 5 — TEL. 30-59

Postrežba brezhibna!

FIZOL ZA KUHO
dobite poceni pri
SEVER & KOMP.
Gospodarska cesta 5

13. L.

Galoše, dežne in snežne pri

ALEKS. OBLAT

veletrgovina s čevlji

Sv. Petra c. 18, tel. 24-35

Trgovci popusti!

OREHOVA JEDRA

sortiran cvetlični med in me-

dicco dobite najceneje v

MEDARNI

Ljubljana, židovska ul. 6. 501

NOVA DVOSTANOVANJSKA

HISA

z lokalom, vrt, na prometni

cesti, ugodno naprada na Sp.

Hajdini 15 pri Ptuj. 550

Nič več tehnik, temveč graditelji

Članstvo ljubljanske sekcije Udruženja diplomiranih tehnikov je sklenilo združiti se s pooblaščenimi graditelji v novo organizacijo

Ljubljana, 12. februarja

Včerajšnji, že 16. redni občni zbor ljubljanske sekcije Udruženja tehnikov kr. Jugoslavije bo nedvomno zbudil močan odmev. Na njem se diplomirani tehniki, to se pravi absolventi tehniških srednjih šol, po večini namočeni različnih tehničnih strokovnih strokovnih, sklenili zelo pomembno združitev svoje dosežane organizacije z Združenjem pooblaščenih graditeljev v novo organizacijo. To so storili v stremilnem, da bi dobili močnejšo stanovsko organizacijo, ki bi združevala vse pripadnike enakovrednih tehniških, odnosno graditeljskih strokovnih, glede na strokovno izobrazbo in zakonske predpise tehniških srednjih šol. Tako bi bili sedanji diplomirani tehniki izenačeni z graditelji v formalno ter pravno priznanem oporovi, pa je treba, da bi se imenovali graditelji absolventi drugih oddelkov srednje tehniške šole, ne le stavbenega n. pr. strojne, elektrotehniške, kemijske stroke in geodeti.

Razumljivo je, da je za občni zbor vladalo še posebno zanimanje ter je bil salon pri šestih skoraj pretesen. Udeležili so se ga pa tudi delegati tehnikov, odnosno graditeljev iz Zagreba in Beograda. Glavno upravo je zastopal predsednik Anđelović iz Beograda. Hrvatsko društvo graditeljev, naslednik zagrebske sekcije Udruženja diplomiranih tehnikov sta zastopala Berman in Ržman iz Zagreba. Občnega zbora se je pa tudi udeležil predsednik Združenja pooblaščenih graditeljev za dravsko banovino stavbnik M. Zupan. Posebej so bili zastopani diplomirani tehniki, zaposleni pri ljubljanski občini, dalje Združenje geodetov in Zbornica za TOI po g. Travnu. Predsednik K. Hilbert je vse zastopnike toplotno pozdravil.

Formalnosti občnega zbora so bile kmalu opravljene ker je bilo vse težišče združevanja prenešeno na razpravo o vprašanju reorganizacije. Taniško poročilo je podal B. Race. Poročilo kaže, da je bila organizacija zelo delavna ter je opravila mnogo administrativnega dela. Posebno pomembno je pa bilo delo organizacije kot posredovalnice za službe svojega članstva. Izdelali so tudi osnutek zakona o diplomiranih tehnikih, odnosno graditeljih. Osnutek zakona vsebuje vse, kar organi-

zacija zahteva že dolga leta in kar jim gre. Glavna uprava je osnutek v načelu sprejela. Osnutek bo kmalu predložen na pristojnih mestih.

Zagrebska sekcija se je reorganizirala v Hrvatsko društvo graditeljev. Glavna uprava je zavzela odklonilno stališče do reorganizacije celotnega združenja v tem smislu. Sklicala je tudi občni zbor UDT v Sarajevu, preden so imele sekcije svoje občne zbornice, zato nekateri trdijo, da je bil občni zbor nezakonit. Na njem so ustanovili Zvezo diplomiranih tehnikov. Nova zveza ima za seboj 6 podružnic: Beograd, Niš, Novi Sad, Sarajevo in Split. Ljubljanska sekcija šteje 248 članov. Na tehniški srednji šoli je pa doslej absolviralo 880 diplomiranih tehnikov. Vseh je bilo v organizacijo vpisanih doslej 560 ljubljanskih absolventov in 41, ki so absolvirali drugje šole. Blagajniško poročilo je podal predsednik, ker je blagajnik odsoten. Sekcija je imela lani 13.632 dohodkov in 16.663 izdatkov. Premoženja ima 9.085 din. Proračun za novo poslovno leto znaša 19.960 din dohodkov, odnosno izdatkov. V imenu nadzornega odbora je predložil senk razrešnice odboru. Vsa poročila so bila brez razprave sprejeta.

Posebno prisrčno je pozdravil zborovalce zastopnik Hrvatskega društva graditeljev Berman. Zastopnik glavne uprave Ljubo Angelović je pa podal kratek oris dosežanega delovanja vsedržavne organizacije diplomiranih tehnikov in obžaloval da prihaja zdaj do cepitve. Zborovalce sta pozdravila še stavbnik M. Zupan in zastopnik Zbornice za TOI Travnu.

Predsednik K. Hilbert je podal preizkušnjo organizacije v njenih 17 letih. Končno je prišel do sklepa, da so vsi administrativni uspehi organizacije, veliki arhiv popisane papirja brez pomena spričo tega, da diplomiranim tehnikom ni bilo prav nič pomagano v socialnem pogledu ter da so ostanke vse poročevanja na pristojnih mestih tudi zaradi najbolj kritičnih primerov neuspela. Navajal je pomembne primere, kako silno zastopniki ni so se večino diplomiranih tehnikov v službah v socialnem in pravnem pogledu. Tako jih je n. pr. pri banki upravi zaposlenih 34 kot dninarji in dnevnicaarji brez

pravice na pokojnino in niso zavarovani niti pri Pokojninskem zavodu. Doselej so že žrtvovali skupno nad 100 let na račun službenih let in pokojnine. Razen tega pa imajo le povprečno po 1000 din plače na mesec, čeprav morajo delati najboljše, se slabše se godi tovarišcam. Nobena izmed njih ni namočena pragmatično. Vse zahteve ter resolucije organizacije so bile zaman. Prav tako je jalova borba, da bi absolventom tehniške srednje šole dovolili nadaljevanje študija na tehniški fakulteti. Zakon o srednjih šolah pravi da imajo učenci srednjih šol, ki tečaj, ko je bil izdan (1. 1932) niso še absolvirali, pravico nadaljevat študij na domačih tehniških fakultetah. Zakon je tu a ga nihče ne spoštuje. Noben absolvent tehniške srednje šole še ni bil dosejel sprejet na naše tehniške fakultete. Lahko so pa študirali v tujini.

Predsednik je prišel do prepričanja, da je njihova organizacija preveč konservativna, zato ni uspehov in je potrebna reorganizacija. Novebora je predlagal tovarišem v Zagrebu reorganizacijo. Predlog je bil uresničen. Zda je treba reorganizirati se ljubljansko sekcijo.

Razvila se je živahna debata. Zastopnik glavne uprave je zaviral umestnost nameravane reorganizacije. Oglasili so se še nekateri s pomisleki, toda zagovorniki reorganizacije so imeli za seboj veliko večino. Debatu je pa bila ves čas vzorno do stoja ter tovariška. Pri glasovanju se je izkazalo, da je bila večina zborovalcev za nameravano reorganizacijo zružitvev organizacije tehnikov in stavbnikov v novo organizacijo. Pri razmoteritvi je zastopnik glavne uprave vprašal kako si roslej zamišljajo ostanke stare organizacije diplomiranih tehnikov. Predsednik mu je odgovoril da si sam želi združiti vse tehnikov in državni v skupno organizacijo, ne glede na njeno ime, a delo za to bo v rokah odbora nove organizacije. Tudi stavbnik M. Zupan je izrazil upanje, da bo prišlo do enotne organizacije.

Ker računajo da bo reorganizacija izvedena že prihodnji mesec je bil sprejet predlog, naj vodi odborškie posle toletje sešanj odbor. O fuziji obeh organizacij pa mora skleniti se Združenje pooblaščenih graditeljev na svojem občnem zboru.

Nekega dne ga je spoznal trgovec Simić in ga ovidil policiji. Čim je Podržaj začutil, da mu postajajo tla pod nogami prevroča, jo je popihal. Pozneje ga je zasledovala dunajska, kodanjska in newyorška policija zaradi raznih sleparij. V Kodanju je opeharil neko Hanse-novo za 100.000 francoskih frankov. Kmalu se je javila neka dunajska dama, češ da ve o Podržaju marsikaj. Izpovedala je da je prišel Podržaj med svetovno vojno v italijansko ujetništvo, da se je po osvobodjenju na Dunaju družil z nekim Jechom, ki ga je slednjič osleparil in izginil z Dunaja.

Kdo je kapitan Leroix?

Ta čas, ko je dunajska policija spravila Podržaja pod ključ, je newyorška ugotovila da je l. 1920 neki kapitan Leroix umoril svojo ženo, razskal njeno truplo in poglobil. Tudi to se je zgodilo v Detroitu. Ko so v zvezi z zagonetno usodo Agnese Tufversonove ameriški listi objavili Podržajev sliko, se je takoj prijavilo več ljudi, ki so spoznali v Podržaju kapitana Leroixa.

Newyorška policija pa je ta čas poslala dunajski po radiju izpovedbe nekega zdravnika, ki je izjavil, da je prišel v čas, ko je Tufversonova izginila, Podržaj k njemu ter kupil mnogo uspalnih praškov in 200 britvic. Zato si ga je zdravnik dobro zapomnil. Dunajska policija je izročila Ferrandovo in Podržaja ameriškim oblastem in februarja 1935 sta se morala oba zagovarjati pred sodiščem. Ferrandova je bila oproščena, Podržaj pa obsojen na dosmrtno ječo zaradi umora Tufversonove, zaradi tatvine njenih oblek in zaradi bigamije. Sodišče je smatralo za dokazno da je Podržaj ukradel Tufversonovi 25.000 dolarjev, potem naj bi jo bil pa uspal in umoril.

Zadnji trik?

Podržaj je takoj po obsodbi izjavil, da lahko najde Tufversonovo, ker je ni umoril. Ameriške oblasti se pa za to njegovo trditve niso zmenile. Tudi v ječi je Podržaj neprestano zatrjeval, da je nedolžen, in da lahko to tudi dokaže če bi mu dovolili, da bi Tufversonovo poiskal. Končno so mu ustregli in ga za 60 dni izpustili iz kaznišnice. Ameriška javnost zdaj napeto pričakuje, kako se bo ta senzacija razvijala naprej.

Turinska »Stampa« pa poroča zdaj da so ameriške oblasti izpustile Podržaja zato, ker je angleški vohun Tufversonova pa ameriška vohunka Tufversonova naj bi bila brez sledu izginila »na višje povelje«. Ker ameriške oblasti niso hotele dovoliti da bi se ameriška vohunka poročila z angleškim vohunom Zagonekta okrog Podržaja se torej vedno bolj zapleta in postaja velika senzacija tudi za Evropo.

Društvo stanovanjskih najemnikov

Ljubljana 12. februarja
Apel, ki ga je poslal društvo vsem stanovanjskim najemnikom v dnevniki, ni ostal brez odziva. Doselej se je prijavilo že lepo število članov in to najboljše kaže, kako potrebno je bilo oživiti to društvo. Marsikdo danes se s skepsko gleda na delo društva in odlaža svoj pristop z izgovorom, da je že dovolj društev in da mora itak že plačevati preveč članarine. Toda članarina je tako minimalna, 12 din letno, da dadeč zaostaja za koristmi, ki jih že in ki jih bodo uživali stanovanjski najemniki takrat, ko bo imelo društvo številno članstvo. V teku 14 dni je društvo obravnavalo že več konkretnih primerov, ko so se najemniki znašli v stiski in iskali nasvetov. Društvo jim je dalo potrebne nasvete in je tudi samo posredovalo za odklonitev nevedčnosti. Da bo pomoč članom še bolj uspešna je bil na zadnji seji osnovan pravni odbor, v katerem so zastopani juristi in praktiki, ki bodo obravnavali vsa stanovanjska vprašanja. Vse, ki se obračajo na društvo pa opozarjamo na to, naj predložijo ob intervenciji kratko pismeno predstavo. Le na ta način bo mogoče vsak predmet voditi do uspeha po vseh in tancenih poteh.

Krajevsko bankna uprava je povabila zastopnika društva v anketno za gradbo zaključila proti napadom iz zraka. Anketa se je udeležil predsednik, ki je tam zastopal interese stanovanjskih najemnikov. Odločno je odklonil predlog hišnih posestnikov, naj bi tudi stanovanjski najemniki prispevali h gradnji zaključila. V anketi je sodelovala še Inženirska zbornica Društva bančnih in vohov. Mestna občina in obe društvi hišnih lastnikov. Pričakujemo da bodo oblasti upoštevali upravičeno odklonilno stališče stanovanjskih najemnikov in s tem preprečila še težji materialni položaj stanovanjskih najemnikov. V odboru za pobijanje dražnje sodeluje društvo z dvema članoma. Kakor je iz poročila razvidno, je odbor pridno na delu in je pričakovati v

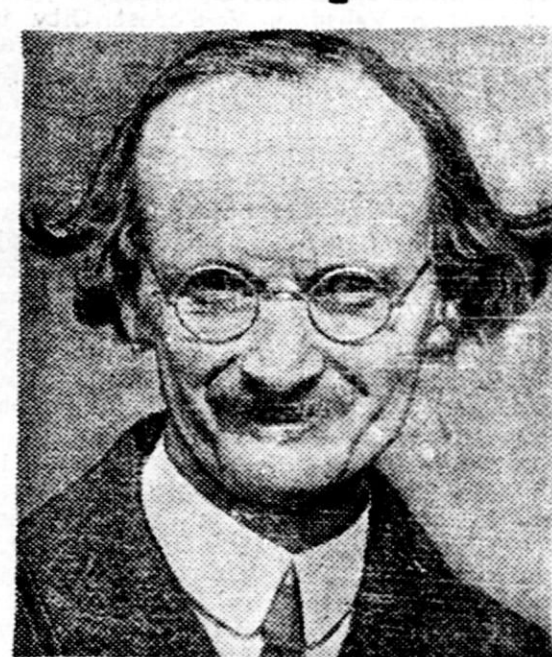
najkrajšem času tudi objave rezultatov o delu tega odbora, ki ima sicer nehalčno, toda zelo koristno nalogo. Na eni prihodnjih sej bo društvo razpravljalo tudi o zakonu o etažni lastnini. Ta način gradnje se je z velikim uspehom že uveljavil v drugih mestih. Čas bi torej bil, da se tudi pri nas omogoči ta način gradnje, kar bi vsakomur ugodno vplivalo na stanovanjske razmere.

Društvo bo sestavljalo tudi svoj arhiv, ki bo vseboval vse liste in revije ter tudi vso strokovno literaturo. V ta namen bo napravilo uredništvo za dostavo listov, ki bodo na razpolago članom. Radi važnih vprašanj, ki se vsak čas pojavljajo, je bil na seji 9. t. m. sprejet sklep, da bodo seje vsakih 14 dni. Društvo opozarja stanovanjske najemnike, da so poslovni lokali v Ljubljani — Wolfova ulica 10 in apelira nanje, da takoj prijavijo svoj pristop.

Z lesenimi krogli je streljal

Sv. Jurij ob Ščavnici, 10. februarja
Letos so Biserjančani radi kratkega predpusta že pred pustom proslavili svojo tradicionalno »rúso«. Radi tega je ostal pustni terek prost za eventualne ostale prireditve. Večja družba okoliških fantov in deklet iz Terbegovcev in Zenika je napravila posestnika Kovačiča Petra iz Stare gore, da jim dovoli prireditve pustnega rajanja v njegovi prazni hiši, ki jo ima na Zeniku. Prošnjo je Kovačič seveda ustrelel. Mladina, ki se je zbrala k pustnemu rajanju na Zeniku, je prinesla s seboj vse vrste pustnih dobrot, najet je bil godec s harmoniko, manjkalo pa seveda ni pijske. Veselo rajanje je trajalo nemoteno do polnoči, ko je vinjeni Konrad Čuš, sofer iz Terbegovcev, med plesom potegnil iz žepa vojaški revolver in ustrelil na Alojzija Roškarija iz Zenika, s katerim je bil že dolgo v sovražstvu. Roškarija je zadel v vrat z leve strani, da je obležal močno krvavec in krogla mu je obtičala v vratu. Takojšnja zdravniška pomoč mu je nudil banovinski zdravnik dr. Sokolov od Sv. Jurja ob Ščavnici, kateri je ranjenca takoj odpremil na zdravljenje v bolnico v Ptuj. Čuš, ki je bil takoj naslednji dan zjutraj aretiran, se sicer izgovarja s pijanostjo, vendar pa je ta zagovor dokaj malo verjeten, ker je isti že dan poprej ob popoldanskih urah streljal z istim orožjem in lesenimi krogli na sestro Alojza Roškarija Jožeko in jo lahko ranil v trebuh in pa nekega Slavka Budja iz Zenika. Čuš je namreč brez posebnega dovoljenja pristojne oblasti nosil s seboj vojaški revolver, za katerega si je nabavil samo vizgalne kapice, med tem ko si je namesto svinčenk napravil sam lesene kroglice. Stanje ranjenega Roškarija je sicer kritično, vendar je upanje, da bo ostal pri življenju.

Piccard se pripravlja na nov polet

Znani belgijski raziskovalec stratosfere prof. Piccard odputuje v kratkem s svojim asistentom v Buenos Aires. Skupaj z argentinskimi učenjaki hoče pripraviti v Južni Ameriki vse potrebno za nov polet v stratosfero. Denarna sredstva mu bo dala na razpolago argentinska vlada. Belgijski učenjak upa, da se bo dvignil s svojim novim balonom 55 km visoko. Od njegovih zadnjih poskusov je minilo že devet let.

PROI ZOBOZDRAVNIKU

K zobozdravniku pride mlada dama. Na vprašanje koliko računa, če izdere zob, odgovori zdravnik, da je to odvisno od placila. Če ga izdere običajno računa 50 din, če ga izdere brez bolečin 100 din. Ko je bil zob že izdrt, vpraša dama:

— Prosim vas, ali je bilo brez bolečin ali z bolečinami?

Ivan Podržaj začasno izpuščen iz Sing-Singa

Nova senzacija z našim državljanom v Ameriki, ki je bil l. 1935 obsojen na do smrtno ječo, ker je baje umoril svojo ženo

Iz Amerike poročajo, da je bil naš državljan Ivan Podržaj izpuščen iz znane kaznišnice Sing Sing, kjer je predsedal pet let. Dobil je 60 dni dopusta, da najde svojo bivšo zaročenko odnosno ženo Agnese Tufverson, o kateri je sodišče trdilo, da jo je umoril. Ni še točnih vesti, kako je pripravil ameriške oblasti do tega, da so ga začasno izpustile iz ječe.

Umora osumljen

Sredi junija 1934 je prevela dunajska policija iz New Yorka tiralo za dorzdevnim kapitanom orožništva Ivanom Podržajem, ki se je bil v Detroitu zaručil z odveto Agnese Tufverson. Po poroki naj bi se napotila v Evropo na ženitovansko potovanje. Neposredno pred odhodom v Evropo je dvignila Tufversonova v banki 25.000 dolarjev in vse je bilo že pripravljeno, da se

odpelje s svojim možem na ženitovansko potovanje. Toda na parku ni prišla Podržaj ni obvestil oblasti o tem, in odpotoval je sam. Zato je postal sumljiv. Na parku je imel vedno pri sebi čr. kovčeg in nihče se ni smel približati njegovi prtljagi.

Ko je newyorška policija zvedela za njegovo čudno vedenje, je pruskala njegovo stanovanje v New Yorku. Detektivs so ugotovili, da je dobila Podržajeva služkinja Eva dva dni dopusta in Tufversonove pozneje ni več videla. Drugi stanovalci hiše so izpovedali, da je prišel nekega dne k Podržaju krepak mož visoke postave s črno lakiranim velikim kovčgom in da je kovčeg še istega dne odnesel iz stanovanja. Nadalje je bilo ugotovljeno, da je Podržaj odpotoval iz New Yorka s štirimi kovčgi, v Southamptonu je pa prispel samo s tremi. Ker je zahteval kabino z okencem na morje, in jo je tudi dobil, je nastal sum, da je truplo umorjene Tufversonove, razsekano in spravljeno v kovčeg, vrzel v morje.

Ovačba iz Beograda

Ivan Podržaj je bil svojčas v Beogradu oženjen. Čim so ga na Dunaju aretirali, ga je beograjski odvetnik dr. Milojević ovačil dunajski policiji zaradi »sleparije«, češ da je od svoje prve žene Zite Brandović izabil 370.000 din. Zato se je beograjska policija obrnila na dunajsko, da bi ji Podržaja izročila.

20. junija 1934 je prevela dunajska policija v Podržajevi zadevi po radiu opis oblike, ki jih je imela Tufversonova v svojem stanovanju v New Yorku. Opis je izročila newyorški policiji sestra Tufversonove. Podržaj je bil na Dunaju aretiran in po kratki preiskavi je policija ugotovila, da je Suzanna Ferrand nosila malene vse oblike Tufversonove, kar jih je obsegal opis. Najprej je Ferrandova izjavila, da gre za nje-

ne lastne obleke, pozneje, ko so ji pokazali opis, je pa priznala, da je dobila obleke od Podržaja, on pa baje od Tufversonove kot darilo. Tako sta postala Podržaj in Suzanna sumljiva, da imata na vesti umor Tufversonove.

Suzanna Ferrandova

Podržajevu stanovanje je bilo pravi sadišni kabinet. Stanoval je v neki ulici III. dunajskega okraja in imel je zelo elegantno stanovanje, polno palic, bičev, porno-grafskih slik itd. V njegovi knjižnici so bila dela, za katera bi pisec zaslužil smrtno ječo, v omari pa so našli mnogo svilenih steznikov, ki jih je nosil Podržaj sam. Podržaj se je razgalil kot navaden pustolovec, slepar, vohun, sadist, astrolog in bigamist.

Vloga Suzanne Ferrandove v Podržajevem življenju ni bila povsem pojasnjena. Policija je dognala samo, da je na Dunaju pričakovala Podržaja. Pri nji so našli mnogo pisem iz Amerike iz katerih je razvidno da je bila tudi ona vdana sadizmu. Ni pa bilo mogoče dokazati, da je sodelovala pri umoru Tufversonove. Vendar je po policiji zaslišala. Ni pa mogla spraviti iz nje nobenega priznanja, ker je zacela takoj histerično jokati.

Vohun, sadist in slegar

Podržaj sam se je pa spretno izmikal od govorom na vprašanja in v začetku se je delal blaznega. Slednjič je izpovedal da je zaslužil v Beogradu pri Srbsko-francoski banki 500.000 din in da je Zito Brandović osleparil za 400.000 din in poglobil v Berlin. Leta 1930 se je vrnil v Beograd, kjer je otvoril poslovalnico za astrologijo in moderno grafologijo. V resnici pa je astrologiji in grafologiji ni imel niti pojma.

In res, mladenič, Françoisi tako malo simpatični kavalir, da ga je sprejela, ne da bi se ozrla nanj, se je poklonil, čim je opazil, da Jose Escaldasa odhaja. Potem je pa prosil dekleta, da bi mu izkazala čast in zaplesala z njim. François je položila roko na njegovo ramo in se dala odvesti k velikim galerijam, kjer sta bila Michelina in knez Gilbert ta čas otročila ples.

Navzlic opojni iluziji, ki jo je bil vzbudil v Françoisu čuden predlog Josea Escaldasa, ni moglo mlado dekle premagati v sebi neprijetnega občutka, ko je videlo kako knez Gilbert privija k sebi svojo plesalko in kako navdušeno pleše z njo.

Michelina de Valcor in on sta bila krasen par navzlic srednji Garlancovi postavi, komaj tako veliki kakor Michelina. Zato je bil pa možat in samozavesten, čutil se je tu na svojih tleh uglajenega svetkega kavalirja. S toplo umetnostjo je vodil fantastične figure kotiljona. Plesal je čudovito z lahno povprečnostjo, označujočo njegovo blagohotno preziranje frivolnega polkica, v katerem se je odlikoval.

Vse te borbene lastnosti, ki jih je občudovala damska galerija, pa niso napravile nobenega učinka na njegovo lepo plesalko, edino med vsemi, na katero bi bil rad napravil čim boljši vtis.

Michelina de Valcor je plesala zasranjih očih in prisljajenega nasmeha na ustih, ne da bi izpogovorila z njim le besedico, ne da bi ga skoraj videla. Da, pri valčku, ko je Gilbert objemal njeno prožno telo, je celo čutil, da je zelo odlojena od njega.

— Ah, je pomislil, saj vendar ne bo tako v skrbeh, tako potrta zaradi bolelosti svoje bodoče tašče. Dekle, ki ima tako glavo, kakor ta... Za tem čuti nekaj drugega. Kaj, ko bi bilo počilo na strani tega malega seminarista de Fernuesa... To bi me rešilo dela vreči iz sedla tega mladega vrtloglavca, kar bi bil tako rad storil. Rad bi videl tega fanta tu na terenu. Toda najbolj sigurno je, če je nastal med zaljubljenca pošten razkol. Ta lepota z očmi kakor žareče ogelje in nežnimi kakor damask mora slutiti nazadnje, da blondin kočene postavne ni za njo.

Saloni de Valcorov so se jeli počasi prazniti. Gostje iz Bresta ali bolj oddaljenih gradov so po vrsti odhajali. Samo kakih dvajset parov je zaključilo kotiljon. To so bili večinoma dobri prijatelji, uživajoči gostoljubnost v ogromnem gradu.

Po poslopjih, posejanih z električnimi rožami, se je plazila bledica poletnega jutra, v katerem so postajale luči motne.

Kar so ugasiile vse luči v parku, dočim pod blestečimi stopni neumorna mladina niti slutila ni, da se je noč razkošja že umaknila dnevu.

Ta čas se je bil umaknil Renaud de Valcor, čigar poteze so jele slednjič izražati nemir, v salonček, o katerem je mislil, da je prazen, da bi si tam opomogel od mučne tesnobe.

Komaj je pa vstopil, je zagledal tam svojo ženo.

Laurence je ležala na divanu, na blazinah, oči napel zaprte, blede, talci sarti. Njen obraz je izra-

žal boleat tako, da se njen mož ni upal ravnati z njo niti kot z bolnico, niti kot z otrokom.

— Pojdiva, — je dejal. — Tu so ostali samo naši gostje, ki se počutijo kakor doma. Ali mi morete končno pojasniti?...

Markiza je obrnila k njemu temne in nežne oči, v katerih se je zrcalil izraz, podoben izrazu upchane zveri, na katero je nastavljen lovski nož.

Nikoli se ni niti za trenutek borila proti njemu. Razumel je strašno tesnobo, ki jo je občela, ko ga je obdolžila. In naj je bila ta obdolžitev kakršnakoli, je dejal sam pri sebi, da jo bo premagal v tem nežnem srcu.

— Draga Laurence, — je zašepetal, naj bo kakršnakoli boleat, ki jo hočete zadati sebi, prisegam vam, da izlečim to rano... Pojdiva, povejte mi, kaj vas teži, zaupajte se mi.

Ne da bi odgovorila, se je dala prijeti za roko, vstala je in mu sledila.

2. SKRIVALIŠČE

Po ogromnih kamnitih stopniščih in nizkih stopnicah, pokritih s krasnimi preprogami, po hodnikih, dolgih kakor galerija, sta odhajala markiz in markiza de Valcor iz slavnostne dvorane, kjer se je bil zaključil kotiljon.

Prispela sta do vrha stopnic v drugem nadstropju, v krilu, kjer so bile njune sobe. Tam sta Renaud in Laurence obstala v bledi jutranji zarji. Mlado jutro je razsvetljevalo veliko predsobo, prevlečeno s kamniti tepetami.

Krinka ljubezni

Roman

— Katerega?
— Vasega očeta.
— Mojega očeta! — je vzkliknila Françoise osuplo.
— On ne misli na nič drugega, kakor na mojo srečo. Sicer pa znam urediti vse tako, da dela to, kar hočem jaz.
— Dobro, pripravite ga do tega, da bom lahko govoril z njim.
— Gospod Jose, saj vendar lahko govorite z njim kadar hočete.
— Nikakor ne, so stvari ki se jih bojim.
— Bože moj, kako skrivnostni ste. Zelo sem radovedna. Jutri boste lahko govorili z mojim papanomom.
— Kje?
— To ni važno. To ni tako težko, kajti zdaj stanujemo v gradu in vi tudi.
— Jutri torej, gosposlična Françoise, kajti tu kakor vidim vas pričakuje nekdo, ki bi rad plesal s vami.